

Қазақстан Республикасында құрылыс өнімдеріне келісімді баға қойғанда жинақталған сметалық есептесу жасағанда кәсіпорындарда, құрылыс пен ғимараттарды салғанда сметалық бағаны анықтаудың негізгі Ережелері

Күшін жойған

Қазақстан Республикасы Құрылыс, тұрғын үй және аумақтарда құрылыс салу министрлігі 1996 жылғы 28 мамыр N 5-3 қаулы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 1996 жылғы 6 қыркүйекте N 195 тіркелді

Ескерту: Қаулының күші жойылды - ҚР Индустрия және сауда министрлігінің Құрылыс және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері комитеті төрағасының 2005 жылғы 27 желтоқсандағы N 400 Бұйрығымен.

-----Бұйрықтан үзінді-----

"Заңға тәуелді кесімдерді жетілдіру жөніндегі шаралар туралы" Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің 2004 жылғы 20 наурыздағы N 77-ө өкіміне сәйкес және Қазақстан Республикасы Құрылысминінің кейбір кесімдерін қолданыстағы заңнамаларға сәйкес келтіру мақсатында БҰЙЫРАМЫН:

1. Қазақстан Республикасының Құрылысмині алқасының мынадай қаулыларының күші жойылды деп танылсын:

1) Қазақстан Республикасының Құрылысмині алқасының 1996 жылғы 28 мамырдағы N 5-3 қаулысымен бекітілген, Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 1996 жылғы 6 қыркүйекте тіркелген, тіркеу N 195, Қазақстан Республикасында құрылыс өнімдеріне келісімді баға қойғанда жинақталған сметалық есептесу жасағанда кәсіпорындарда, құрылыс пен ғимараттарды салғанда сметалық бағаны анықтаудың негізгі ережелері...

2. Осы бұйрық қол қойған күнінен бастап күшіне енеді.

Т ө р а ғ а

Қазақстан Республикасы Құрылыс министрлігінің 1996 ж. 26 қаңтар күнгі алқасынан N 1-2 қаулысын орындауда республика көлемінде экономикалық реформаны жүргізуде құрылыс материалдарына келісімді бағаны қолдана отырып, сметалық баға жасап, оның жүйесін кеңейтуді одан әрі жетілдіру мақсатында қаулы етеді:

1. "Қазақстан Республикасында құрылыс өнімдерінде, тұрғын үй мен ғимараттарды тұрғызғанда сметалық құнын айқындағанда құрылыс өнімдеріне жинақталған сметалық есептесуді және келісімді бағаны жасаған кездегі негізгі Ережесі" бекітіліп, Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінен

мемлекеттік тіркеуден өткен күннен бастап қолданылатын болсын.

2. Құрылыста баға белгілеп және сметалық нормаларды жетілдіретін Басқармаға /Л.Б.Құсмолдинаға/ осы нормативті құжатты Қазақстан Республикасының Әділет министрлігіне белгілеген тәртіпке сәйкес тіркеуден өткізуге ұсыну тапсырылсын.

Министр

Қазақстан Құрылыс министрлігінің
1996 жылдың 28 мамырындағы /N 5-3/
алқасында бекітілген

Осы негізгі Ережелер Қазақстан Республикасында қолданылып жүрген заңдар негізінде дайындалып, құрылысты жүргізгенде сметалық нормаларды жасау мен баға қою системасына байланысты негізгі мәліметтер жинақталып, Қазақстан Республикасында жүргізіліп жатқан экономикалық реформа мен дамып келе жатқан рыноктық қатынастар негізінде құрылыс жұмысын жүзеге асырғанда оның барлық сатыларын жобалау алдында және жобалық-сметалық құжаттарды әзірлегенде, құрылыстың сметалық құнын айқындауда жалпы әдістемелік Ережесі келтіріліп құрылыс өнімдерінің жалгерлік бағасын шығарғанда, және сметалық есеп-қисаптарды /сметаны/ жасағанда, сол сияқты игерілген жұмыстардың есеп-қисабын жүргізгенде нақтылы ұсыныстар бар.

Негізгі Ережеде сметалық құжаттарды келісімдік бағаның ведомостісі / келісімге келу хаттамасы/, сметалық шығындардың түрлері туралы мәліметтер және қазіргі бағаға сәйкес үлгілік есеп-қисаптың нысандары келтірілген. Нормативтік құжаттардағы Ережелер мен қағидалар Қазақстан Республикасының аймақтарында кімге бағыныштылығына және меншіктік түріне қарамастан күрделі құрылыстар жүргізетін кәсіпорындар мен ұйымдарда құрылыстың сметалық құнын, құрылыс материалдарының келісімдік бағасын айқындап, тәртіптеуге көмектеседі.

Негізгі Ереженің іске асыруға байланысты Қазақстан Республикасы Құрылыс министрлігінің 1994 ж. 2 наурыз күнгі /N АК-5-1-431/ номерлі әзірлеп, қазір қолдануда жүрген "Республикада ұлттық валюта "теңгені" енгізуге байланысты кәсіпорындарды, үйлерді және ғимараттарды тұрғызғанда, оның бағасын /құнын/ анықтауда, жинақталған сметалық есеп-қисаптарды және келісімдік бағаны жасаудағы негізгі Ереже күшін жояды. _____

х Қазақстан Республикасында шетелдік фирмалардың қатысуымен салатын құрылыстардың құнын /бағасын/ айқындаудың ерекшеліктері "Қазақстан Республикасында шетелдік фирмалардың /инвесторлардың/ қатысуымен құрылыстың құнын /бағасын/ айқындаудың тәртібі" деген Ережеде айқындалады.

I. Құрылыс бағасын айқындаудың негізгі

Ережелері

1. Осы Ереже Қазақстан Республикасының аумақтарында меншіктік және ведомстволық бағыныштылығына қарамастан кәсіпорында және ұйымдарда құрылыстың сметалық бағасын айқындауда және құрылыс өнімдеріне келісімділік баға қойған кездегі әдістемелік құжат болып табылады.

2. Сметалық құжат рыноктық қатынастарды ескере отырып, белгілі бір тәртіпке сай /ҚНМЕ А.2.2-1-96/ қосымша шарттарды ескере отырып жасалынады.

Жобалаудың сатысы, жобалау сметалық және жоба жасау алдындағы құжаттарда мердігерлік және тапсырыс жасаушылар жобалап іздестіру жұмысын жүргізуге құқығы бар жобалаушы және басқа да ұйымдармен қатыса отырып, оның мерзімі құжаттарда айқындалып, жалгерлік шартта көрсетілуі тиіс.

3. Жаңадан салынып, қайта құратын, кеңітетін және техникалық жағынан қайта жарақтандыратын мекемелер, үйлер мен ғимараттарды салғандағы бағасы - оны жүзеге асырудағы кететін ақшалай қаржы болып табылады. Ол жоба алдындағы жасалған пысықтау құрамына еніп, айқындалады.

Құрылыстың сметалық бағасына кәсіпорынды, үйлер мен ғимараттарды салған кездегі жұмсалатын ақшалай қаржылар, ол жоспарлау материалдарына сәйкес жүзеге асыру үшін қажетті:

Құрылыстың сметалық құны - күрделі қаржының көлемін белгілеу, құрылысты қаржыландыру, құрылыс өнімдеріне келісім шарттық бағаны айқындау, құрылыс-монтаж жұмысын орындағанда мердігерлік жұмысқа есеп-қисап жүргізу, құрал-жабдықтарды сатып алып, оны құрылыс басына жеткізгендегі шыққан шығынды төлеу, сол жиынтық сметалық есеп-шотқа көрсетілген басқа да шығындарды өтеуге байланысты құралады.

Сметалық құжаттардың негізіне есеп жүргізу мен есеп беру, шаруашылық есеп және құрылыс-монтаж ұйымдардың және мердігерлердің қызметіне баға беріледі. Сметалық баға арқылы салынған кәсіпорынның, үй мен ғимараттардың негізгі қорының іске асуындағы баланстық бағасы айқындалып, белгіленген тәртіпке сәйкес айқындалады.

4. Құрылыстың сметалық бағасын айқындаудың негізі:

- жобалау мен жұмыс құжаттарына /РД/, бұған сызу жұмыстары қосылады, құрылыс жұмысының көлемінің ведомостісі, құрал-жабдықтардың спецификациясы мен ведомостісі, құрылысты жүргізіп ұйымдастыру мен тұрғызу кезегінің негізгі шешімдеріне, сол секілді жобалық материалдарға түсініктемелік жазбаға;

- қолданылып жүрген сметалық нормативке, сол сияқты құрал-жабдықтарды, жиһаз бен жабдықтарды сатар кездегі бағаға;

- бұл құрылысқа сәйкес орталық және басқа да мемлекеттік басқарма органдарының шешімдеріне.

5. Құрылыстың сметалық құны күрделі қаражат жұмсаудың технологиялық құрылымына сәйкес және құрылыс-монтаж ұйымының қызметін жүргізу тәртібі төмендегідей элементке байланысты:

- құрылыс жұмыстарын жүргізу;
- жабдықтарды монтаждауға байланысты жұмыстар /монтаждау жұмыстар/;
- құрал-жабдықтарды, жиһаздарды және құрал-саймандарды сатып алуға /немесе әзірлеуге/ кеткен шығындар;
- басқа да әртүрлі бағыттағы шығындар;

6. Жобаланған кәсіпорынның, үйлер мен ғимараттардың және оның кезегін салу құрылысын жүргізу үшін сметалық құжаттар әзірленеді, ал жергілікті сметадан тұратын, жергілікті сметалық есеп-айырысу, объектінің сметасы, объектінің сметалық есеп-қисабы, жеке бір шығынның есеп-айырысуы, құрылыс құнының жиынтық сметалық есеп-қисабы, шығынның мәліметі т.б. N 1 қосымшадағы /I-7/ нысанда көрсетілген.

Жергілікті сметалар - ол сметалық құжаттардың бастапқысы болып табылады және ол әрбір жұмыстың түрлеріне, әрбір ғимараттар мен үйлерге кеткен шығындарға немесе жұмысшы құжаттары /РД/ және жұмысшы сызбаларында айқындалған, жалпы барша алаң жұмыс көлеміне жасалынады.

Жұмыс көлемі егер де айқындалмаса және кететін көлем шығыны нақтылы анықталмай жұмысшы құжаттарына /РД/ анықтау қажет болған жағдайда әрбір жеке циклдарға және құрылыс пен тұрғын үйлерге кететін шығындардың жұмыстарына және бүкіл алаңдағы жұмыстар көлеміне арналып жергілікті сметалық есептесу жасалынады.

Объектінің сметасы - жергілікті сметаның мәліметтерін өз құрамына біріктіреді, соның нәтижесінде құрылыс өнімдерінің келісімдік бағасы қ а л ы п т а с а д ы .

Объектінің - сметалық есептесуі өз құрамына жергілікті сметалық есеп-айырысудың мәліметтерін және жұмысшы құжаттарына /РД/ сәйкес айқындалып нақтыланатын жергілікті сметаларды біріктіреді.

Егер де сметалық нормативте /мысалы: құрылыс салатын жерді алуға байланысты өтем /компенсация/ төлеген жағдайда, Үкімет шешіміне сәйкес жеңілдік жасалса, немесе қосымша еңбек ақыға ақша төлеп қаржы жұмсалса жұмсалатын /лимитті/ қаражаттың көлемін айқындауды және жұмсалатын шығынды өтеуді қажет еткенде кейбір құрылыс түрлеріне кететін шығындарға сметалық есептесу жасалынады.

Объектінің сметалық есеп-қисаптың, объектінің сметасы және сметалық әрбір шығындардың жеке бір түрлеріне жасалған сметалық есептесу негізінде кәсіпорынның, үйлер мен ғимараттардың /оның келесі кезеңдерінің/ құрылыс құнының /бағасының/ жинақталған сметалық есептеуі жасалынады.

Шығынның мәліметтері де - бұл да сметалық құжат, онда кәсіпорын салатын құрылыстың құны /бағасы/ айқындалады. Сонымен бірге келесі кезеңде салынатын құрылыстың, үйлердің және өндірістік бағытқа арналған объектілермен қоса азаматтық - тұрғын үйге және басқа да қажеттерге арналып салынатын құрылысқа сметалық құжаттар жасалынады.

Егер де құрылысты салу мен кәсіпорынды, үйлер мен ғимараттарды тұрғызып пайдалануға беріп жеке бір іске қосатын кәсіпорын орын ретінде жүзеге асырылуы көзделсе ондайда іске қосылатын комплекске қосылып N 1 қосымшадағы N 6 нысанға сәйкес объектінің құнының /бағасының/ сметалық ведомостісі жасалынады.

Бұл ведомость іске қосылатын комплекстің құрамына кіретін объектілердің сметалық бағасын, сол сияқты құрылыс алаңындағы жұмыстарға және кеткен шығындардың бәрін біріктіреді.

Объектінің сметалық құны мен айналадағы табиғаттық ортаны қорғау жұмыстары туралы ведомость - кәсіпорынды, тұрғын үйлер мен ғимараттарды салғанда айналадағы табиғаттық ортаны қорғау туралы шараларды жүзеге асыру көзделген жағдайда жасалынады.

Ведомость /N 1 қосымшаның N 7 үлгісі бойынша/ толтырылуы мүмкін. Сонымен бірге онда міндетті түрде жинақталған сметалық есептесуге сәйкес қабылданған объектінің және жұмыстың реттілігі сақталады.

Ведомостіге табиғатты қорғауға байланысты салынған объекті мен жүргізілген жұмыстарға жұмсалған шығындардың сметалық құны ғана толтырылады.

7. Рыноктық қатынас жағдайында құрылысқа қажетті өнімдердің бағасы / құны/ инвесторлар мен мердігерлер арасындағы құрылысқа және кәсіпорынды, үйлер мен ғимараттарды тұрғызып немесе күрделі жөндеуден өткізу туралы тең құқығы негізіндегі келісім жасалған келісім шартқа /контрактыға/ байланысты.

Құрылыс өнімдеріне шарттық баға туралы келісімге келу туралы ұсынысты дайындап, оны инвесторлар құрылыстың бағасын шығару туралы шешім алу үшін мыналарды ескеру ұсынылады:

Жоба жасар алдында немесе жобалық-сметалық құжаттарды әзірлегенде инвесторлардың тапсырмасы бойынша - инвесторлық сметаны /есептесу, шығатын шығындардың есебі/ шығарылады.

Инвесторлардың тендерлік құжаттарына /смета, өндірістен шығатын шығындардың есебіне/ мердігерлік есептесуге сәйкес мердігерлердің жобалау

мекемелерінің немесе олардың тапсырмасы бойынша күрделі құрылыс жұмысын жүргізуге арналып, шарттасу дайындалып, оған нақтылы дәйектеме әзірленеді.

Инвесторлармен және мердігерлермен смета /есептесу/ жасау әртүрлі әдістермен жасалынуы мүмкін, ол оны таңдап алу шарттық талапқа және жалпы экономикалық жағдайға байланысты.

8. Кәсіпорынның, үйлер мен ғимараттардың құрылысын салғанда немесе келесі бір кезегін тұрғанда /сметалық бағасын анықтағанда төмендегідей құжаттар жасалынады:

Жобаның құрамында:

Құрылыстың бағасы /құны/ жинақталған сметалық есептесуі /расчеты/; және шығындардың мәлімет /қажет болған жағдайда/;

Объектілердің және жергілікті сметалардың есептесуі /расчеты/;

Әртүрлі шығындардың /оның ішінде жобалау мен іздестіру жұмыстарының/ сметалық есеп-қисабы жасалынады;

Жұмыс құжаттардың /РД/ құрамына;

Объектінің және локалдық /сметалар/;

Сметалық құжаттарды дайындағанда 1991 ж.1 қаңтардан бастап қолданылып келе жатқан сметалық нормалық база қолданылады.

Сметалық құжаттарда құрылыстың құны екі деңгейдегі бағада көрсетіледі:

Қолданылып жүрген сметалық норма мен баға негізінде белгіленген базистік /тұрақты/ деңгейде;

Құрылысты жүргізген кездегі болжамға және сметаны жасаған кездегі қалыптасқан жағдайға байланысты бағаға сәйкес нақтылы кезеңдегі немесе болжамдық деңгейде;

Құрылыстың расчеты бағасы ТЭО /негізделген инвестицияға/ кіреді, сол секілді УПСС УСП және СППП негізіне сәйкес белгіленген жобада айқындалады.

Құрылыстың нақты кезеңдегі бағасы тапсырыс жасаушы /инвестициялардың/ құжаттарында алдын ала болжам жасау бағытында болып, бұл құрылысты жүргізу мәселесін шешкенде шешім қабылдауға пайдаланылады.

9. Смета /расчет/ жасағанда құрылыстың бағасын /құнын/ айқындайтын ресурстық немесе базистік-компенсациялық әдіс қолданылуы да мүмкін.

Ресурстық әдіс - ресурстың нақты кезеңдегі бағасы мен тарифтік калькуляциясын айқындайтын, ол негізінен жобалық шешімдерді іске асырған кезде өте қажет болып табылады.

Калькуляциялау арқылы материалдардың, өнімдердің, конструкциялардың нақты қажеттілігін айқындайды және құрылыс машиналарын оның басқа да құрамының пайдалану уақытын белгілеп, құрылыс жүріп жатқан жерге жеткізу әдістері оның жолының қашықтығын, сонымен бірге жұмысшылар еңбегіне

кететін шығынды да есептейді.

Бұл ресурстар жобалық материалдардан, әртүрлі нормативтік және басқа да көздерден бөлінеді.

Бағаны айқындайтын ресурстық әдіспен құрылыста және монтаждау жұмыстарында сметалық есептесуді /сметаны/ жасағанда пайдаланылатын методикалық ұсыныста айқындалған. Құрылыс министрлігінің 1995 ж. 20 қаңтардағы N ЖД-5-1-107 қатынас қағазы/.

Базистік-компенсациялық әдіс - 1991 ж. 1 қаңтарынан бастап іске кірісіп, сметалық бағаның базистік көлемінен төленетін, жинақталған құны, құрылыстағы нақтылы баға мен тарифтің өзгеруіне қарай мына есептесулер толықтыруды қажет етеді, олар құрылыс ресурстары /материалдар, техникалық, энергетикалық, еңбек, құрал-жабдықтар, пайдаланатын саймандар, қызмет көрсету т.б. құрылыс процесіндегі бұл есептесулерді әрі қарай нақтылауды талап етеді.

II. Локалдық және объектінің сметалық есеп айырысуындағы құрылыстың бағасы

1. Жергілікті сметаға тура шығындар, үстеме шығыстар, сметалық кірістер /жоспарлы қор жинау/ бағалары кіреді:

Базистік деңгейдегі тура шығындар жұмысшылардың еңбегіне, материалдарға, өнімдерге, құрылыс машинасын құрастырып, оны пайдалануға кеткен қаржы есептелінеді.

Базистік деңгейдегі құрылыстың бағасы нақтылы түрде негізге алатын сметалық норма мен баға қою негізінде айқындалады, өндірістік-азаматтық және село құрылыс аймақ үшін өнімдер мен конструкцияларға, сол сияқты жергілікті құрылыс материалдарына сметалық бағасы, сол сияқты республикалық жинақтарда айқындалған және 1991 ж. 1 қаңтарынан бастап қолданылатын Ережеге сәйкес есептелінеді.

Сонымен бірге, бұрын бекітіліп қазір жұмыс істеп тұрған сметалық нормативтегі көрсетілген бір сом бір теңгемен теңгеріледі, былайша айтқанда құрылыстың сметалық бағасы ұлттық валютамен /теңгемен/ айқындалады.

2. Үстеме шығысқа өндіріске қажетті құрылыс-монтаж ұйымын құрып, оны қамтып, ұйымдастыратын, басқаруға кететін шығындар есептеледі.

Базистік деңгейдегі үстеме шығындардың бағасы локалдық сметада ескеріледі, оған негізгі Қазақ ССР Госархстройдың 1991 ж. 2 сәуірдегі N 1, сол сияқты 1991 ж. 5 маусымдағы N 5-2 және сол сияқты Комитеттің 1992 жылғы 22 қаңтарындағы N ЭО-5-9-150 қатынас қағазындағы ұсыныстар еске алынады.

Қазіргі жағдайдағы бағаға сәйкес шыққан үстеме шығындар жергілікті

сметада көрсетіліп құрылыстың бағасында ескеріліп, N 2 қосымшаға сәйкес жүргізіледі.

3. Сметалық пайда /жоспары қорлану/ - ол құрылыс-монтаж ұйымының кейбір жекеше /жалпы/ шығындарын жабуға арналған, бұл жұмыстың өзіндік құнына және де құрылыстың өнімдерінің нормативтік бөлімде көрсетілген бағасына қатысы жоқ.

1995 ж. 14. XI күнгі Құрылыс министрлігінің N АҚ-05-6-1881 ұсыныс хатына сәйкес құрылыс-монтаж және жөндеу жұмыстарына база ретінде жоспарлы қолдану нормасы айқындалып, онда 1991 ж. 01.01. тікелей шығындар мен барлық сомасының қосымша шығындардың 8 проценті белгіленеді.

Мемлекет пен шетелдік инвестицияның есебімен, рыноктық жағдайда мердігерлердің қосымша қаражаты арқылы құрылысты жүргізгенде жоспарлы түрдегі қор жинау көлемі тапсырыс жасаушы мен мердігерлер арасындағы жасалынған келісімде айқындалады, ол 25 проценттен аспауы тиіс.

Басқа да қосымша көздер жолымен қаржыландыру арқылы жүргізгенде, сметалық пайда /жоспарлы қорлану/ көлемі екі жақты мәмілеге келуі арқылы айқындалады.

Құрылыс жұмысын басқа біреулердің қаржыландыруына тәуелсіз болмаған мердігерлер мен тапсырыс берушілер арасындағы келісімге байланысты сметалық пайда /жоспарлы қорлану/ көлемі рыноктық жағдайда мердігерлік ұйымдардың қосымша жұмсаған қаражатына /шығындарына/ сәйкес, белгіленген базалық сапаға байланысты 8 процент мөлшерінен кем болмауы керек.

4. Объектінің сметалық расчеты /сметасы/ жергілікті сметалық есеп-шоттың /сметаның/ нәтижелерінің қосындылары жолымен жасалынады, сонда жұмыс жинақталып, "құрылыс жұмыстарының", "монтаждау жұмыстарының", "құрал-жабдықтар, жиһаздар мен құрал-саймандар" "басқа да шығындар" деп сметалық бағасы нақтылы бағанға /графаға/ толтырылады.

Олар бағаның базистік деңгейіндегі баға ретінде есептелініп, жазылады.

Объектінің сметалық расчеты - жобаның құрамындағы объектісінің сметалық лимитін айқындайды, ал объектінің сметасы - жұмысшы құжатының құрамындағы объектінің бағасын құрайды, осының негізіне келіп құрылыс өнімдерінің жалгерлік бағасы қалыптасады.

III. Құрылыс бағасының құрама сметалық есептесуі

1. Салынатын құрылыстың, ғимарат пен үйлердің немесе оның келесі кезегінің нақтылы құжаттары болып құрама сметалық расчеты саналады, ол жобада белгіленген құрылыстың барлық объектісін толық түрде аяқтауына қажетті сметалық лимитті айқындайды.

Белгілі тәртіпке сәйкес құрылыс бағасының жинақталған сметалық есептеулері күрделі қаражатты айқындап, құрылысты қаржыландыру лимиттік ашу үшін, сол сияқты құрылысты жүргізу үшін оның қажеттілігі мен қаржылық мүмкіндігі туралы мәселені шешуге керек.

Кәсіпорындарды, үйлерді және ғимараттар құрылысының немесе оның келесі кезегінің жобасын жасаған N 1 қосымшаның N 1 үлгісіне бағаны жинақталған сметалық расчеты жасалып толтырылады.

Барлық объектінің сметалық расчеты /сметалары/ нәтижелері және әрбір сметалық шығындардың сметалық расчеты жеке-жеке жолдарда жазылады.

Кәсіпорынның, үйлер мен ғимараттардың құрылысының бағасының жинақталған сметалық расчетының позициясы сметалық құжаттардың номерлеріне сілтеме жасалуы тиіс.

Жобада белгіленген әрбір объектінің "құрылыс жұмысының", "монтаждау жұмысының", "құрал-жабдықтар, жиһаздар, қолданылатын саймандар" басқа да әртүрлі шығындар және "жалпы сметаның бағасы" жеке-жеке графаларға б ө л і н е д і .

2. Құрама сметалық расчетта өндірістік және азаматтық тұрғын үй құрылысында қаражат мынадай тарауға бөлінеді:

1. Құрылыс салынатын аумақты /территорияны/ әзірлеу.
2. Құрылыстың негізгі объектілері.
3. Қосалқы және қызмет көрсететін объектілер.
4. Энергетикалық шаруашылық объектісі.
5. Қатынас шаруашылығы мен байланыс объектілері.
6. Сумен қамтитын канализацияның, жылумен газбен қамтитын құрылыстар ж ә н е с ы р т қ ы ж ү й е л е р .
7. Аумақты көркейту мен көгалдандыру.
8. Уақытша тұратын үйлер мен ғимараттар.
9. Әртүрлі жұмыстар мен шығындар.
10. Салынып жатқан кәсіпорынның /мекеменің/ дирекциясын/ техникалық қ а д а ғ а л а у ш ы ұ с т а у .
11. Эксплуатацияны жүргізетін кадрларды дайындау.
12. Жобалық және іздестіру жұмыстарын авторлық бақылау.

Халық шаруашылығының, өндірістің және кейбір құрылыстың түрлерінде министерство мен ведомствоның бекітуімен жобалау құжаттарының негізінде тараулардың аттарында және номенклатурасында жинақталған сметалық расчетта өзгерістер болуы мүмкін.

Құрылыс бағасының жинақталған сметалық расчетын номенклатураның үлгісі N 9 қосымшада көрсетілген.

3. Құрама сметалық расчет мердігерлік құрылыс-монтаж ұйымдарының

санына қарамастан тек қана сол құрылыс объектісіне жасалынады.

Әрбір мердігерлік ұйымдар жұмысының және шыққан шығындардың сметалық құны туралы жеке-жеке ведомсті жасалады, ол жобалық сметалық расчеты үлгісіне сәйкес келуі тиіс.

4. Жобалық құрамға енгізілетін бекіту жасауға ұсынылған құрама сметалық расчетқа түсініктеме анықтама хат жазылады, онда мыналар қамтылады:

- құрылыс орналасқан ауданның аумағына сілтеме жасалынады
- расчет жасалынған, сметалық құн көлемі
- құрылыс объектісінің сметасын жасауға алған, сметалық нормативтің к а т о л о г ы н ы ң т і з і м д е р і
- мердігерлік ұйымдардың аты
- үстеме шығын мен сметалық пайданың нормасы
- бұл объектідегі құрылыс жұмысындағы сметалық бағасын айқындаудағы е р е к ш е л і к т е р
- бұл объектідегі құрал жабдықтардың бағасының және оны монтаждауға кететін сметаны айқындаудың өзгешеліктері
- бұл объектідегі 8-12 тарау бойынша құрама сметалық расчетын айқындаудың ерекшеліктері мердігерлік және басқа мекемелер есеп-қисаптарына сілтеме жасалынған жағдайда және нақты құжаттардың көшірмесін салу ұ с ы н ы л а д ы .

Күрделі қаражат бағытында /азаматтық-тұрғын үй құрылысына/ қаржыны б ө л у д і ң р а с ч е т ы .

Құрылыстың құнын /бағасын/ анықтау тәртібі туралы басқа да мәліметтер, осы құрылысқа тән ортақ түрде пайдаланатын құрылыс объектісінің жобасының болуы, тең түрде қызмет көрсететін ортақ объектілердің құрылыс қаражаттарына қосу туралы; сол сияқты үкіметтік және басқа да мемлекеттік өкімет органдарының бұл құрылысқа бағаны жасау мен жеңілдік беру туралы нақтылы шешімдеріне сілтемелер жасалған мәліметтер;

5. Жинақталған сметалық расчетта құрылыс бағасы /құны/ 4-8- топта мынадай қорытындымен жазылады:

Әрбір тарауда егер тарауда бөлімдер болса, онда әрбір бөлім бойынша / тараудағы 1-7, 1-8, 1-9, 1-12 қосындысы бойынша, сол сияқты кейін кездескен жұмысқа және одан шыққан шығындарға резервтік қаржыдан ақшаны аударған соң - "Құрама расчеттың қорытындысы" жазылады.

6. 1 тарауға "Құрылыс салатын аумақты әзірлеуге" - құрылыс тұрғызылатын аумаққа жер учаскесін бөлу және игеруге байланысты жұмысқа кететін қаржы мен шығындар жазылады.

Жер учаскесін бөлу, сәулеттік-жобалауға және салатын құрылыстың қызыл л и н и я с ы н а й қ ы н д а у ;

Тұрғын үй немесе ғимараттардың осін айқындап, оны пункттермен және таңбалы белгілермен бөлу.

Құрылыс салынатын аумақты /аймақты/ бұрыннан бар керексіз ескі құрылыстан, егілген ағаштардан, өндірістік қайырма мен үйінділерден, басқа да кедергі келтіретін басы артық заттардан арылтып тазартылуы тиіс.

Сол сияқты, бұзылатын үйде тұратын тұрғындар көшіріліп, инженерлік желілер, коммуникациялар, салынған басқа бір қажетсіз құрылыстар, темір жол мен тас жолдар көшіріліп, жаңадан салынады, жердің бетіндегі құнарлы топырақ ойылып алынып, басқа бір жерге тасылып, үйіледі, бұдан басқа да т.б. кейбір жұмыстар атқарылуы тиіс.

Жеке бір адамның /исі жекеменшіктік құқысы да болуы да/ мемлекеттік, қоғамдық, кооперативтік ұйымдардың меншігіндегі бұзылатын /немесе көшірілетін/ құрылыстарға, көгал мен екпе ағаштардың бағасына сәйкес өтемақы төлеуі тиіс.

Құрылыс жүргізілетін аймақ құрғатылып, суды пайдалануды тоқтатып немесе оны азайту ісі ұйымдастырылады, сол сияқты табиғи айналаны қорғауды ұйымдастырып, құрылысқа кедергі келтіріп кесірін тигізетін қолайсыз жағдайлар жойылуы керек.

Құрылыс жұмысы жүргізілген кездерде бөлініп берілген жер учаскесін тәртіпке сай дұрыс ұстап, кейін ауыл шаруашылығы, орман-тоғай, балық өсіретін шаруашылығына пайдаланған кезде, бүлінген жерді орнына қайта келтіру /рекультивация шаралары/ жобаға сәйкес жүргізіледі.

Құрылысқа бөлінген жер учаскесі үшін төлем ақша төленуі тиіс.

Уақытша пайдаланған жер учаскесіне келтірілген зиянды және кеткен шығындарды, олардың ортақ зиянды құқықтарын шектеп және жердің құнарлылығын төмендетуге байланысты /тұрғын үйлер мен ғимараттарды бұзу немесе басқа бір жерге қайта көшіруге/ кеткен шығындар төленуі тиіс.

Жеміс-жидектік, қорған болу үшін отырғызылған ағаштар немесе көпжылдық көшеттер, бітпеген өндіріс орындары-жыртылған жер, тасылмай қалған тыңайтқыштар, өсіп тұрған егін және төмендеген жердің құнарлылығын қалпына келтіру үшін ақша төленеді.

Жерден алынатын өнімнің сапасының нашарлауы, оны пайдаланудың біржола тоқтатылу немесе шектеушілік нәтижесінде, ауылшаруашылық өндірісінің тоқырауына байланысты келтірілген шығындар өтелуі тиіс.

Құрылыс жүргізілген аймақты қайта құрап, қалпына келтіруге байланысты кеткен басқа да шығындардың өтемін қолданылып жүрген заңға сәйкес төленеді.

Құрылыстың құны туралы жинақталған сметалық есеп-айырысудың N 1 тарауында ескеріліп, бөлінетін қаржы көлемін айқындау N 3 қосымшаға сәйкес

ж ү з е г е

а с ы р ы л а д ы .

7. Үйдің, құрылыстың және ерекше бағытқа арналған жұмыс түрлерінің сметалық бағасы "Құрылыстың негізгі объектілері" деген 2 тарауға қосылады.

8. Қосалқы және қызмет көрсету объектілердің сметалық бағасы "Қосалқы қызмет көрсететін объектілер" деген 3 тарауға қосылады.

- Өндірістік құрылысқа - жөндеу-техника шеберханалардың, завод басқармасының ғимараты, эстакадалар, галереялар, қоймалық бөлмелер және т.б.

- Азаматтық - тұрғын үйлік құрылысқа - шаруашылық үшін қажетті корпустар, әрлі-берлі адамдар өтетін бөлме /проходная/, ғылыми қалашық пен ауруханадағы жылы жайлар, қоқыс жинаушы және басқалар, сол сияқты кәсіпорын құрылыс жүргізіп отырған аймақ ішінде орналасқан мәдени-қызмет көрсету бағытындағы үйлер мен ғимараттардың бағасы /құны/, жұмыс істеушілерге арналған оңаша тұрған поликлиника, асхана, дүкендер, құрылыстық қызмет көрсететін басқа да объектілер;

Егер де құрама сметалық есеп-қисапта бу қазандығы, электрмен жабдықтау желісі, жылу жүйесі, көгалдандыру, асфальттық жол және басқалар жекеше жобамен әзірленеді, ол 3-7 тарауда белгіленіп, көрсетіледі, ал бұл объектінің сметалық бағасы /құны/ 2 тарауға басты объекті ретінде қосылады.

9. 4-7 тарауға аты тізбектегі объектілерге сай келетін объектілер тіркеледі.

10. "Уақытша түрде салынған үйлер мен ғимараттар" деген 8 тарауға уақытша түрде салынып және бұзылатын үйлер мен ғимараттарға жұмсалатын қаржы жазылады, құрылыс-монтаж өндірісінің жұмыстарына және құрылыстың жұмысшыларының тұрмысына қажетті уақытша түрде лайықтап салынған өндірістік, қоймалық, қосалқы бағытта тұрғызылған баспана мен қоғамдық негіздегі ғимараттар мен үйлер жазылады.

Уақытша салынған үйлер мен құрылыстар титульдік және титульдік емес болып екіге бөлінеді. Титульдікке /яғни құрылыс үшін қажеттілікті қамтамасыз етеді, ал титульдік еместе /жеке объектінің қажеттігін қамтамасыз етеді/, олар үстеме шығынның құрамына кіреді.

№ 13 қосымшада титульдік және титульдік емес уақытша түрде салынған үйлер мен ғимараттардың тізбесі берілген.

Титульдік үй мен ғимаратқа арналған қаржының көлемі, құрылыс ұйымын жобалаушылардың /ПОС/ берген мәліметтеріне сәйкес расчетпен айқындалады немесе ол уақытша салынатын үйлер мен ғимараттардың титульдік қажеттілігіне сай келуі тиіс немесе сметалық нормамен шығынды бейнелейтін Жинақта /СНиП 4.09-91/ көрсетілген нормаға сәйкес келуі тиіс, ол құрылыс пен монтаждау жұмысының сметалық бағасының проценті түрінде жинақталып 1-7 тараудың жинақталған сметалық есеп-қисабына /расчетына/ жазылады. Қаражат 4, 5 және

8 бағанға /графаға/ жазылады. Көрсетілген осы шығынды анықтау принципі N 3 қосымшада көрсетілген.

Құрылыс ұйымын жобалаушылардың /ПОС/ мәліметіне сүйене отырып, расчетты жасағанда N 13 қосымшада көрсетілген, уақытша салынатын үйлер мен ғимараттардың титуліне кіретін жұмыс пен шығынның тізбелері пайдаланылады.

11. 9 тарауға "Әртүрлі бағыттағы жұмыстар мен шығындар" жазылады, оған мыналар кіреді:

Қыс кезінде құрылыс-монтаждау жұмысын жүргізгенде қосымша шығынға кеткен қаржы есепке алынып, ол шығын Жинақтағы нормаға /НДЗ-91/ сәйкес айқындалады, ол 1-8 тараудың қорытындысы бойынша құрылыс пен монтаждау жұмысының сметалық проценттік түрде белгіленгенін 4, 5-8 бағанда /графада/ көрсетілген.

Шағын аудандар, кварталдар немесе тұрғын үйлер мен қоғамдық бағыттағы ғимараттар тұрғызғанда сметалық бағасы өзіндік үлес салмағын ескере отырып 2 тараудағы /тұрғын үйлер, мектеп, дүкендер, оқу және емдеу мекемелері және т.б. сияқты объектілерге жатқызылып, проценті ескерілуі тиіс.

Басқа да жұмыстар мен шығындар жұмсалған қаражаттың көлемі N 3 қосымшаға сәйкес айқындалуы мүмкін. Міне, осымен N 9 тарауға қосылатын шығынның құрамы құрылыс жүрген кездегі нақты жағдайға сәйкес белгіленеді.

12. "Салынатын кәсіпорынның дирекциясын /техникалық қадағалаушыны/ ұстауға" - тапсырыс жасаушылардың - салушылардың /бірыңғай тапсырыс беруші, салынып жатқан кәсіпорынның дирекциясы/ аппарат құрамын ұстауға кететін қаржылар жазылады, нормада көрсетілген толық сметалық бағасын проценттік түрге балап-шаққандағы сомасы көрсетіліп, ол 10 тарауға жазылады, 1-9 тарауда ескерілген бұрынғы ССРО Мемлекеттік құрылыс комитетінің 1983 ж. 25 сәуір күнгі N 79 қаулысына сәйкес 1 сом ақша 1 теңгеге теңгеріледі.

Тапсырыс жасаушы - салушы /бірыңғай/ тапсырыс беруші, салынып жатқан кәсіпорынның дирекциясы/ және техникалық қадағалаушы туралы Ережеде көрсетілген адамдарға қаржы белгілеу ССРО Мемлекеттік құрылыс комитетінің 1988 жылы 2 ақпан күнгі бекітілген N 16 қаулысына сәйкес төленеді және ол 7 және 8 бағанда көрсетіледі.

Салынып жатқан кәсіпорында /техникалық қадағалау/ жұмысын жүргізу үшін қосымша қаражат тапсырыс жасаушы мен мердігерлердің қосымша шығынын толық бағасына немесе ол рыноктық қатынастың процентіне байланысты болады.

Көрсетілген қосымша шығындар құрылыстың негізгі бағасы ретінде жинақталған сметалық расчетта 7 және 8 бағанда көрсетілген.

Бұл шығындарды есептен шығару принципі N 3 қосымшада көрсетілген.

13. 12 тарауда "Эксплуатациялық /пайдалану/ кадрларын әзірлеу" жазылады, ол жаңадан салынып жатқан және қайтадан құрылатын кәсіпорынға қажетті эксплуатациялық кадрларды әзірлеу кезіндегі қажетті қаражат, оны айқындайтын есептесу жұмысы, /7 және 8 бағанда/ толықтырылады, ол мынадан шығады:

оқу орталықтарында, курстық-оқу комбинаттарында немесе осы сияқты тектес өндіріс орындарындағы мекемелерде және т.б. жерлерде мамандығын жетілдірген жұмысшылардың құрамы мен саны;

о қ у м е р з і м і ;

жұмысшы кадрларын теориялық және өндірістік оқуына керекті қаржы;

оқитын жұмысшылардың стипендиясы және оларды реттеп, төлеу;

оқу орнына дейін және кейін қайту үшін /стажировкадан/ үшін төленетін қ а р ж ы ;

осы кадрларды әзірлеп-дайындауға байланысты басқа әртүрлі шығындар - б е л г і л е н е д і .

Есептеу жұмысы міндетті түрде, қазіргі кездегі айналыста жүрген бағаға б а й л а н ы с т ы т ө л е н е д і .

14. 12 тараудағы "Жобалау мен іздестіру жұмыстары, авторлық бақылауға" жұмсалатын қаражат /7 және 8 бағанға жазылады, ол мынаны ескереді:

жобалау-іздестіру жұмыстарының игерілуі - жобалау мен іздестіру істері ж е к е - ж е к е к ө р с е т і л е д і .

құрылыспен байланысатын жобалайтын ұйымдардың жұмыстарына авторлық б а қ ы л а у ж а с а у .

- жобалау алдындағы және жобалау құжаттарына сараптама жүргізу.

Жобалау-іздестіру жұмыстарының бағасы бұрынғы ССРО Мемлекеттік құрылыс комитеті бекіткен 1991 ж. 1 қаңтардағы жобалау мен іздестірудің құны туралы Жарлықта белгіленген коэффициентімен белгіленеді.

Жоба жасап іздестіру жұмыстарына деген және қосымша шығындар Қазақстан Республикасының Құрылыс министрлігі белгіленген коэффициентіне сәйкес белгіленеді және ол негізгі бағадан тыс ретінде 7 және 8 бағанда к ө р с е т і л е д і .

Құрылыс жұмысына жоба жасаушыларға авторлық бақылауына негізгі деңгейдегі бағасы белгіленген нормалық расчет арқылы белгіленеді ол N 4 қосымшадағы N 1 кесте бойынша белгіленеді.

Құрылыс жұмысына авторлық бақылауды жүргізгенде кететін шығын, рыноктық қатынастың қалыптастырған жағдайына қарай еңбекке ақы төлеу пропорционалды түрде арттырылады, оған негізге осы құжаттың 20 процентіне сәйкес жасалған сметалық құжат есепке алынады.

Жоба жасаушы ұйымның құрылысқа жүргізетін авторлық бақылауына жұмсалатын шығынның есеп-қисабының есебі қосымшада көрсетілген.

Бұл шығындар 7 және 8 жиналған сметалық расчетқа қосылады, ол тапсырыс жасаушының негізгі бағасынан тыс лимит болып табылады.

ТЭО-ның және жобаның сараптау бағасы Құрылыс министрлігінің алқасының 1995 ж. 31 тамыз күнгі N 9-2 қаулысында қабылданған "Қазақстан Республикасының территориясында сәулет-қала құрылысында сараптау жұмысын жүргізгенде оның бағасын айқындаудың Тәртібіне" сәйкес қ а б ы л д а н а д ы .

Негізгі және қазіргі кездегі бағаға байланысты кеткен шығындардың принциптерін айқындау N 3 қосымшада белгіленген.

15. Құрылыстың құрама сметалық бағасына бұрын белгіленбеген жұмыстар мен шығындарға жұмыстың құны мен шығындарын өтеуге арналған резервтегі қаржы қосылады оның қажеттігі жұмыс құжаттарын жасағанда немесе құрылыс жұмысы басталып жобалаған шешімдерді анықтау барысында немесе белгіленген жобаға сәйкес объектілерде /жұмыс түрлерін/ құрылыс жұмысын анықтар кезінде пайда болуы мүмкін.

Жалпы сметалық құнынан құрылысқа жиынның сметалық есеп-қисаптан әлеуметтік бағыттағы объектілерге 2 процент көлемінде, өндірістік бағыттағы объектілер үшін 3 процент көлемінде, бұл резерв жасалып, 4-8 бағандағы жолдарда айқындалып жекеше көрсетіледі.

Жинақталған сметалық расчетта белгіленген бұрын ескерілмеген жұмысқа шыққан қаржы мен шығынның резервтік бөлігі мердігерлер мен тапсырыс берушілер арасындағы көлемге сәйкес нақтылы келісімді бағаның есебінде құрылыс өнімінің құрамына енеді.

Мердігерлер мен тапсырыс берушілер арасындағы есеп-қисаптасуды жүргізгенде жұмыс көлемінің нақтылы орындағаны үшін түскен ашық көлемді қаржының бөлігі мердігерлердің резервінде қалдырылмай тапсырыс берушінің и е л і г і н д е қ а л а д ы .

16. Құрама сметалық есеп-қисаптау қорытындысында құрылыстың бағасы б ы л а й ш а б е л г і л е н е д і :

а) Бағасы ескеріліп қайтарылатын қаржы:

құрылысты жүргізген мерзіміне қарамастан материалдар мен детальдарды және уақытша салынған үйлер мен ғимараттарды бұзғаннан кейін уақытша салынған үйлер мен ғимараттардан /бағасының тозу есебінен/ 15 проценттік көлеміндегі с м е т а л ы қ б а ғ а д а н ;

материалдар мен детальдардан, конструкцияны бөлшектеген кезде, үйлер мен ғимараттарды бұзып, көшірген кездегі есеп-айырысуда көрсетілген көлемнен;

қызмет көрсететін шетелдік адамдар тұратын тұрғын үйлер және қызмет көрсететін бөлмелерді жиһаздармен жабдықтау үшін сатып алынған жиһаздарды, құрал-жабдықтар мен тұрмыстық қызметке қажетті саймандарды, шефтік көмек

арқылы құрастырылған саймандар;

объектіге құрылысты жүргізгенде қосымша табылған материалдардан;

б) Бөлшектенген және қайта жабдықтанатын немесе жұмыс істеп тұрған және техникалық қайта жарақтанатын кәсіпорынның құрал-жабдықтарының баланстық бағасының /объекті мен жергілікті есеп-қисабы мен сметасы/ қ о с ы н д ы с ы .

в) Шағын аудандарды немесе тұрғын үй мен ғимараттар құрылысының күрделі қаржы бағытындағы жалпы сметалық бағасы бөлінісінің жалпы қосындысы мынаған байланысты болады, егерде бұл құрылыстың құрамында тұрғызылатын құрылыстар белгіленсе немесе бөлек тұратын үйлер мен ғимараттар болса, ол әртүрлі сауда және қоғамдық тамақтандыру, тұрмыстық қызмет көрсету, коммуналдық шаруашылық және басқа да бағытта болса;

Шағын аудандарды немесе комплекстің құрамына кіретін басқа бір объектілерді тұрғызу, орналастыру және жеке бір жұмыстардың сметалық бағасы б ы л а й ш а б ө л і н е д і :

Квартал ішіндегі /ауладағы/ сумен жабдықтау, канализация, жылу және электрмен қамтамасыз ету жүйелерінің т.б. объектілердің қажет етуіне қарай пропорциялы түрде бөлінеді, аумақты көркейту мен көгалдандыру жұмыстарының учасюттың аумағына пропорциялы түрде бөлінеді.

Қалдық құны объектінің жалпы аумағына пропорциялы түрде бөлінеді:

Күрделі қаражаттың әртүрлі бағытта болу жұмысы құрылыс құнының жинақталған сметасы туралы түсіндірме жазба түрінде жүзеге асады.

17. Мердігерлердің қосымша шығындары рыноктық қатынастың жағдайына және ескерілмеген сметалық норма мен бағаны ескере отырып, әрбір құрылыстың нақты бағытына жеке-жеке есеп-қисап жасау арқылы айқындалып тапсырыс берушімен келісуі тиіс және құрылыстың жалпы сметалық расчетында негізгі бағадан тыс бағандарда көрсетіледі.

Онда күрделі құрылымға сәйкес келетін күрделі қаржыға, сол сияқты құрылыс салу мен лимит жүргізу жұмысындағы өндіріске байланысты қосымша шығында сол сияқты тапсырыс берушімен жұмсалған қаржысы құрылыс пен монтаждау жұмыстарына құрал-жабдықтарды сатып алуға кеткен бағаға бөлініп, 4, 5 және 6 бағандарға жазылады, ал авторлық техникалық бақылау сияқты және т.б. "жай" шығындар есебінде қосымша шығыстар ретінде 7 бағанда жазылады, ал 8 бағанда жинақталған сметалық есеп-қисаптасудың барлық жинақталған с о м а с ы ж а з ы л а д ы .

18. Шарт арқылы келісімді бағамен немесе басқа да бағалармен сатып алынып ол жергілікті бағадан қымбатқа түссе /НДС-ты есептемегенде/ қымбатталған материалдың ресурстардың құнын есептеп шығару тәртібі жүзеге асырылмай N 5 қосымшада белгіленеді.

19. Құрылыс машиналары мен механизмдерінің пайдалану кезіндегі материалдық шығындардың артуы N 11 және 12 қосымшаға сәйкес айқындалады. Бұл шығындар тапсырыс берушімен келісіп алынып жергілікті бағадан артық есебінде көрсетіліп, 4, 5 және 8 бағанда белгіленеді.

20. Құрылыс өндірісінде жұмыс істейтін жұмысшылардың еңбек ақысының өсуіне байланысты шыққан қосымша шығындар заң шығарушы органның нұсқауына сәйкес ең төменгі жалақы есебінде және өнімнің құны есебінде айқындалады.

Жұмысшылардың еңбегіне төлейтін сметалық еңбек ақы, еңбекті көбірек қажет ететін норматив өнімнің өзіндік құнына қосылатын сметалық нормативтік базадағы кепілдік берілген еңбек ақымен нақты жалақы арасындағы айырмашылық құрылыстағы сметалық құн мен шарттасқан баға құрамында расчеттар N 7 қосымшада көрсетілген.

Бұл қаржылар тапсырыс берушінің лимиті болып табылады, құрылыс-монтаж жұмысын нақты түрде жүргізген жұмыс ретінде мердігерлік ұйымның еңбек ақысына төленіп, N 4 және 8 бағандарда көрсетіледі құрылыстың жергілікті базистік жинақталған сметалық расчетының N 4 және 8 бағандарында көрсетіледі.

Ескерту: 21, 22-тармақтардың қазақша аудармасы болмағандықтан мәтіндері орысшада беріліп отыр.

21. Дополнительные затраты, связанные с увеличением транспортных расходов в связи с изменением тарифов на железнодорожные и автомобильные перевозки, определяются в соответствии с приложением 14.

22. Средства на отчисление в фонд содействия занятости включаются в сводный сметный расчет сверх базисной стоимости как лимит заказчика в размере 2 процентов к фонду оплаты труда и показываются в гр. 7 и 8 без включения в объем выполненных строительно-монтажных работ.

23. Автомобиль жолдарын пайдаланғаны үшін қорға аудару қаражаты рыноктық қатынасты ескере отырып, құрылыстың нақтылы сметалық құнының 0,5 процент көлемінде ескеріліп мердігерлердің қосымша шыққан шығындары есебінен төленіп 7 және 8 бағанда көрсетіледі. Мұнда Заң органдарының белгіленген салықтар мен міндетті түрдегі аударатын қаржы ескерілмейді, ол мердігерлердің бұл көрсетілген шығындарды өтеуге заказ берушілердің лимиті болып табылады.

24. Қосымша құнға салынатын салықтың сомасы:

Қазақстан Республикасы Президентінің Заң күші бар "Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы" N 2235 Z952235_ 1995 ж. 24 сәуірдегі Жарғысына сәйкес сол сияқты бас салық инспекциясының "Қосымша

құнға салынатын салықты айқындау және оны төлеу тәртібі туралы" 1995 ж. 26 маусымдағы N 37 Нұсқауына сәйкес және құрылысқа /кеңейту, қайта құру, жұмыс істеп тұрған кәсіпорынды техникалық жағынан қайта жарақтану, үйлер мен ғимараттар сан жұмыстарын құрылыстардың жинақталған сметалық есеп-қисаптасуында есепке алып, құрылыстың жинақталған сметалық есептерінің 20 процент көлемінде шыққан шығынды жабу үшін НДС төлейді, бұл кезде рыноктық қатынасқа сәйкес мердігерлердің қосымша шығарған шығындары ескеріледі. Бұл қаржы "НДС-ты төлеу арқылы шыққан қаржыны толықтыру" деген атпен 7 және 8 бағандарда жеке түрде толықтырылады.

Міне осы кездегі шыққан қорытындыдан НДС-ты ескерген кезде материалдар мен конструкцияларға, құрал-жабдықтардың бағасының қымбаттауы, сол секілді қатынасқа және осы кездегі бағаға сәйкес қызмет көрсетуге екі рет төлеуден сақ болу керек .

Бас салық инспекциясының жоғарыда аталған Нұсқауына байланысты құрылыс-монтаж ұйымдарының мердігерлерінің НДС-тан бюджетке төлейтін сомасы, құрылыс-монтаж жұмысын атқарғанда тапсырыс берушілерден алынатын салық көлеміне айырма ретінде айқындалады, сонымен бірге, келіскен бағамен шыққан сол сияқты материалдық ресурстар, жанар май жұмыстар және басқа қызмет көрсетуге керек әртүрлі шығындар кіреді.

Сонымен бірге, тапсырыс берушілердің мердігерлерге төлеген шығындардың НДС-қа төлеген салықтар құрылыстық-монтаждау жұмыстар көлеміне, құрылыстың келіскен бағасының құрамына қосылмайды.

IV. Өндіріс өнімдерінің шарттасқан бағасын жасаудың тәртібі

1. Қазақстан Республикасының жалпы экономикалық және бірыңғай баға саясатын ескеріп, "Қазақстан Республикасының күрделі құрылыста шарттасқан мердігерлік туралы" уақытша Ережесі жөніндегі 1994 жылы 3 наурыздағы Қазақстан Республикасының Құрылыс министрлігінің N 5-5 өкіміне сай инвестициялық рыноктың сұранысы мен ұсыныстарын ескере отырып, құрылыс жұмысында баға саясатының негізгі бағыттарында құрылыс өнімдеріне шарттасқан бағаны қолдану саласы бұдан кейінде де арттырыла түседі.

Мұндай түрде бағаны бір жағынан тапсырыс берушіде /инвестор/, сол сияқты мердігерлерде тең негізде қалыптастыра ала алады.

2. Құрылыс өнімдерінің бағасын жаңа жағдайға қарай экономикалық оптималды түрде жасаудың негізгі әдісі мердігерлік жолмен сату /тендерлер/ болып табылады .

Мердігерлік /тендерлік/ жолмен сату жаңадан басталып, құрылыс жұмысы

мемлекет қаржысы немесе шетел инвестициясы есебінен жүргізілген жағдайда
ж ү з е г е а с а д ы .

Ол Қазақстан Республикасының Экономика министрлігі мен Құрылыс министрлігінің 1994 ж. 7 қазанда бекітілген N 01-1735/15 және 8 ФГ-18-21-1845 бекіткен және Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінің құқықтық сараптаудан 1994 ж. 30 қазанда өткізілген N 29 құрылыста жергілікті конкурстар мен сатуды /тендер/ өткізуді ұйымдастырып және өткізу туралы уақытша ережеде көрсетілген тәртіпке сай өткізіледі және ол міндетті болып саналады.

3. Құрылыс өнімдеріне сметалық баға негізінде қазіргі кездегі бағамен тапсырыс жасаушы /инвесторлар/ және мердігерлер шарттасқан баға белгілейді.

Бұл баға ашық түрде немесе шарт /контракт/ негізінде құрылыс жұмыстары үшін жүріп жатқан кезде қайта нақтылануы мүмкін немесе нақтылы түрде / ақырғы түрде/ оның нақтылы түрде қолданылуы алдағы кезде перспективада немесе рыноктың қалыптасу жағдайына байланысты.

4. Құрылыстағы шарттасқан бағаның негіздемесі туралы материал екі жақтың да міндеті болып табылады, ол қол жеткен уағдаластыққа сәйкес жүзеге асыру тапсырылады, көбінесе негізінен, мердігерлерге жүктеледі.

Тапсырыс берушінің тапсырмасы бойынша шарттасқан бағаның ведомостісі тапсырыс беруші мен мердігерлердің келісіп қол қойып бекіткен кездегі басты мәліметтердің негізіне қарай жобалау ұйымдарын жасауы да мүмкін.

Мердігерлік саудаластық өткізер кезде құрылыстың шарттасқан бағасы мердігерлердің ұсынған ұсыныстарын ескеріп, баға қойғаннан кейін барып белгіленеді, ал саудаластық жүргізілмеген жағдайда тапсырыс беруші мен мердігерлер арасындағы келісімге келу негізіне сәйкес айқындалады. Екі жақ келіскен кезде құрылыс өнімдеріне шарттасқан баға ведомость /келіскендік туралы хаттама/ жасалады, ол мердігерлік шарттық ажырамайтын бөлігі болып табылады. Бұл құжаттың үлгісі N 1 қосымшаның N 2 нысанында көрсетілген шарттасқан бағаны ведомостыке кіретін жұмыстармен шығындардың үлгілі кестесі N 10 қосымшада көрсетіліп отыр.

Тапсырыс берушінің және мердігерлердің құрылыс өнімдеріне шарттасқан бағасы екінші бір жақтың келісімінсіз өзгертуіне болмайды.

5. Шарттасқан баға барлық құрылысқа құрылыс құрамына кіретін объектілерге немесе іске қосылатын кешенге, сол сияқты басқа бір ұйым тапсырған жекеше бір кешенге немесе басқа бөлек бір жұмыстарға арналып қ а л ы п т а с ы п , б ө л і н е д і .

Құрылысты жүргізгенде тапсырыс беруші мен мердігерлер арасында шарттасқан бағаны айқындауға мүмкін болмаса, ол бағаны биылғы жыл ішінде жүргізетін құрылыс-монтаждау жұмыстарының көлеміне кіріп айқындалуы м ү м к і н .

6. Құрылыс өнімдерінің шарттасқан бағасына мердігерлік жұмыстың бағасы да ескеріледі, оған мердігерлік жұмысқа кірген басқа да әртүрлі шығындар құрылыс-монтаж жұмыстарының бағасы да бірге кіреді.

Шарттасқан баға құрамына сол секілді әртүрлі шығындар мен жұмыстарға кеткен қаражатты төлеу де қосылады, ол мердігерлердің шарттары арқылы белгіленеді, алайда ол мердігерлер құрылыс объектісін бітіріп тапсырар кездегі жұмыстың қаржысына кірмейді /құрал-жабдықтармен қамтамасыз ету, жобалау жұмыстарын жүргізу және т.с./.

7. Шарттасқан баға құрылыста белгіленген соң, сатып алатын құрал-жабдықтардың бағасы туралы мәліметтер алынған соң құрылыс бағасының жинақталған сметалық расчеты және басқа да сметалық құжаттар тапсырыс берушілермен нақтылануы тиіс, мұнда бұл объектінің /құрылысты/ жүргізген кездегі жалпы жасалатын қаржы көлемі белгіленген құжат болып қызмет атқарады.

Міне осы арқылы құрылыстағы мердігерлік жұмыстың базистік бағасы айқындалып алынады, бұл тапсырыс берушіге де мердігерлер үшін де бірдей болуы тиіс.

8. Құрылыс жұмысына тапсырыс беруші /инвесторлардың/ құрылыс өнімдерінің бағасын айқындау кезіндегі НДС бағасы, сол сияқты құрылыс өнімдерінің шарттасқан бағаның қорытындысы да жеке бір жолдарға жазылады.

V. Орындалған жұмыстардың есеп-қисаптасуын жүргізудің тәртібі

1. Орындалған жұмысты қабылдап алудың тәртібі мен мерзімдері құрылыс жұмысын жүргізген кездегі есептесу жұмысы келісім жасасқан жақтың мердігерлік /контрактылық/ шарттарында белгіленеді.

2. Құрылыс-монтаждау және жөндеу құрылыс тұрғызу жұмыстары нақтылы түрде орындалған соң, сол сияқты конструктивтік элементіне /бұл элементтің техникалық дайындық процентіне/ қарай, келісім шартта көрсетілген кейбір және жұмыстар біткен соң, сонымен бірге құрылыс жұмысы "толық аяқталып" дайын болған кезде тапсырыс беруші мен мердігерлік мекемелер арасында есептесу /расчет/ жұмыстары жүргізіледі.

Ақша құнсызданып, инфляциялық жағдай қалыптасса тапсырыс беруші мен мердігерлік мекемелер арасындағы есеп-қисаптасу /расчет жасау/жұмыстары үшін мынадай ұсыныс беріледі, есеп-қисап айырысу кезіндегі нақтылы қалыптасқан жағдайға сәйкес әрбір ресурстық материалдардың оның бағасына өзгерістер енгізіліп, ол бухгалтерия құжаттарымен нақтыланып, бағаны қалыптастыратын заң мен нормативтік актілер негізінде жүргізілуі тиіс.

№ 1 нысан

Тапсырыс беруші мекеме /кәсіпорын/ _____

БЕКІТІЛГЕН

Жинақталған сметалық расчет
көлемі _____ мың теңге
оның ішінде
қайтарылатын сома
_____ мың теңге
НДС _____ мың теңге
" " _____ 199 ж.

ЖИНАҚТАЛҒАН СМЕТАЛЫҚ РАСЧЕТЫ

/құрылыстың аты/

1991 жылғы бағамен есептелінеді
199 ж. " " _____ мерзімінде.

№	Смета. Объектінің, мен ра. жұмыстың, сметтың тарауының номер. аты және лері шыққан шы. ғындары	Сметалық бағасы /мың теңге есебімен/ құры. монтаж. құрал- лыс дау жұ. жабдық жұмыс мыстары тар, жи. тары ғаздар, және саймандар шығындар	Жалпы сметалық бағасы /мың теңге/ әртүрлі жұмыстар				
1	2	3	4	5	6	7	8

Жоба жасаушы ұйымның жетекшісі _____

Қолы, /фамилиясы және инициалы/

Жобаның бас инженері _____

Қолы, /фамилиясы және инициалы/

Бөлімнің бастығы _____

Қолы, /фамилиясы және инициалы/

№ 2 нысан

Тапсырыс беруші _____

Мердігерлер _____

Негізге арнап жасалынды _____

_____ /сметалық немесе басқа құжаттарға сілтеме жасалынды/
және мердігерлік 199 жылғы " __ " _____ N _____
шарттық қосымшасы.

ШАРТТАСҚАН БАҒАНЫҢ /КЕЛІСКЕН ХАТТАМАСЫНЫҢ/
В Е Д О М О С Т І С І

_____ /құрылыс өнімдерінің аты/

N	Есеп- шоттың және сметаның немесе басқа бір құ- жаттар. дың номері	Объекті. нің аты жұмыс түрлері және	Шарттасқан бағаға қосылатын бағалар /мың теңгемен/ _____	Шарттасқан мердігерлік жұмыстар оның ішінде	Құрылыс өнімдеріне шарттасқан баға /мың жұмыс және теңгемен/ _____	Құрылыс өнімдеріне шарттасқан баға /мың жұмыс және теңгемен/ _____	Құрылыс өнімдеріне шарттасқан баға /мың жұмыс және теңгемен/ _____	Құрылыс өнімдеріне шарттасқан баға /мың жұмыс және теңгемен/ _____
1	2	3	4	5	6	7	8	

Тапсырыс беруші
мекеменің бастығы

Құрылыс-монтаждау мекемесінің
мердігерлік бастығы

Қолы, /фамилиясы, инициалы/

Қолы, /фамилиясы, инициалы/

N 1 қ о с ы м ш а

N 3 н ы с а н

Құрылыстың аты _____

ЛОКАЛДЫҚ СМЕТАЛЫҚ РАСЧЕТЫ N _____

_____ /жұмыстың аты және шығындар/

Объектінің аты _____

Негіз: _____

Сметалық құны _____ мың теңге

Еңбекті көп қажетсінетін нормасы _____ адам уақыты

Сметалық еңбек ақысы _____ мың теңге

Құрылыс көлемі _____ шаршы метр

1991 жылғы бағамен есептелінеді.

N	Норма.	Жұмыстың	Жал.	Бірліктің құны		Жалпы бағасы			
Рет.	тивтің	аты, шы.	пы	/ теңгемен/		/теңгемен/			
тік	пози.	ғындар,	кө.	_____		_____			
саны	циясы	/бірлік	лемі	Барлығы	Машинаны	Бар.	Негіз.	Машинаны	
	және	өлшемі/		Негізгі	пайдалану	лығы	гі ең.	пайдалану	
	шығын.			еңбек	оның		бек	оның	
	дар			ақы	ішінде		ақысы	ішінде	
	/бірлік				жалақы			жалақы	
	өлшем.								
	мен/								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	

Машинада	қызмет	көрсететін	жұмысшы
субъектіне	шығындар	/адам	сағаты/
		М а ш и н а н ы	п а й д а л а н у
оның ішінде			Бірлігіне
жалақы			Барлығы
1 0			1 1

Құрастырушы _____
/қызметі, қолы, фамилиясы, инициалы/

Тексеруші _____
/қызметі, қолы, фамилиясы, инициалы/

№ 1 қосымша
№ 4 нысан

/құрылыстың аты/

ОБЪЕКТІНІҢ СМЕТАЛЫҚ РАСЧЕТЫ N
/ОБЪЕКТІНІҢ СМЕТАСЫ/

Құрылыстың _____

/объектінің аты/

Сметалық бағасы _____ /мың теңге/
 Еңбек қажет етуі _____ адам сағаты
 Сметалық жалақысы _____ /мың теңгемен/
 Бірлік бағасының есеп-қисап өлшеуіші _____
 1991 жылғы бағамен есептелінеді.

№	Сметаның Реттік есеп-саны	Жұмыстың және ғындардың аттары	Жұмысының	Сметалық бағасы /мың теңгемен/ Құрылыс	Монтаж	Құрал-жабдық	Басқа	Барлық
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Еңбекті қажет нормасы /мыңнан есептелген адам сағ. /

Сметалық жалақы /мың

Бірлік бағаның көрсеткіші /кіштері/

9 1 0 1 1

Жобаның бас инженері _____ /қолы, фамилиясы, инициалы/
 Бөлімнің бастығы _____ /қолы, фамилиясы, инициалы/
 Құрастырушы _____ /қолы, фамилиясы, инициалы/
 Тексеруші _____ /қолы, фамилиясы, инициалы/

№ 1 қосымша

№ 5 нысан

Тапсырыс беруші орган _____ " Б е к і т і л д і "

Шығынның мәліметі _____ млн. теңгемен
 Сол сияқты қайтарылатын сома _____ млн. теңгемен

/бекітілгендігі туралы қаражатқа сілтеме/

"__" _____ 199 ж.

ШЫҒЫННЫҢ МӘЛІМЕТТЕРІ

_____ /құрылыстың аты/
1991 жылғы бағамен есептелінді.
199 жылдың "__" _____ дағы кезеңде

N	Шығынның аттары	Өндірістік	Азаматтың	Барлығы
		бағадағы	құрылыс	бағы.
		объектілер	тындағы	объект.
			тілер	
1	2	3	4	5

1. Сметалық бағалар:
1.1. Құрылыс және монтаждау жұмыстары
1.2. Құрал-жабдықтар
1.3. Басқа да шығындар
2. Барлық сметалық бағасы:
оның ішінде:
2.1. Қайтарылатын сома

2.2. НДС

Жобалаушы мекеменің жетекшісі _____
/қолы, фамилиясы, инициалы/

Жобаның бас инженері _____
/қолы, фамилиясы, инициалы/

_____ бөлімнің бастығы _____
аты /қолы, фамилиясы, инициалы/.

Тапсырыс беруші _____
/лауазымды қызметі, қолы, фамилиясы, инициалы/

№ 1 қосымша

№ 6 нысан

_____ /құрылыстың аты/

ІСКЕ ҚОСЫЛАТЫН КОМПЛЕКСКЕ КІРЕТІН ҚҰРЫЛЫС
ОБЪЕКТІСІНІҢ СМЕТАЛЫҚ БАҒАСЫНЫҢ ВЕДОМОСТІСІ

_____ /млн. теңгемен/

Иске қосылатын комплекске кіретін объектілердің аты мен шығындар /үйлер мен ғимараттар/	Жоба бойынша объектінің толық сметалық бағасы және шығындары				
	Бар.	оның ішінде			
	лығы				
		Құрылыс- монтаждау	Құрал- жабдықтар	Өртүрлі, басқа бір шығындар	
		жұмыстары			
1		2	3	4	5

Иске қосылатын сметалық бағасы және шығындары	комплекстегі объектінің			
Бар.	оның ішінде			
лығы				
	Құрылыс- монтаждау	Құрал- жабдықтар	Өртүрлі, басқа бір шығындар	
	жұмыстары			
6	7	8		9

Б а р л ы ғ ы :
о н ы ң і ш і н д е :
Иске қосылатын объекті
/ объекті аты /
Ж и ы н т ы ғ ы :
Жинақталған сметалық
расчеттың 1, 8 - 12
тарауында көрсетілген
қ а р ж ы л а р :

.....
Есепке алынбаған жұмыстар
мен шығындарға жұмсалатын

қаржының резерві
Жобаның бас инженері _____

/құрылыстың аты/
**ОБЪЕКТІНІҢ СМЕТАЛЫҚ БАҒАСЫ ЖӘНЕ АЙНАЛАДАҒЫ
 ТАБИҒАТТЫ ОРТАНЫ ҚОРҒАУ ЖҰМЫСТАРЫНЫҢ
 В Е Д О М О С Т І Л Е Р І**

Объектілердің аттары және атқаратын жұмыстар	Объектінің /локалдык/ сметасы мен есеп-қи. сабының номерлері	Сметалық бағасы /мың теңгемен/	Өнеркәсіп Су қорларын Атмосфера. өндірісі. тиімді пай. лық ауаны	
			нің қатты далану және қорғау	
			қалдықта. қорғау	
			рын қада.	
			ғалау	
1	2	3	4	5

Сметалық бағасы /мың теңгемен/

Жерлерді /суландырған/ жерден басқа/ тиімді пайдалану және қорғау	Аумақтар, өсімдіктер мен жануарлар дүние. сін қорғау	Минералдық байлықты	Басқа бір шаралар лығы	Бар.
			тиімді пай. /айқай-	
			далану және шуларды,	
			қойнауын тербеліс.	
			қорғау терді жою	
6	7	8	9	10

Жеке бір объектілердегі /объекті аттары/ құрылыс-монтаж жұмыстарының құрал - жабдықтары

.....
 Жинақталған сметалық
 расчёттағы 1, 8 - 12
 тарауда көрсетілген

қ а р ж ы л а р

Есепке алынбаған жұмыстар
мен шығындағы жұмсалатын
қаржының резерві

Іске қосылатын комплектін
немесе құрылыс бойынша
тұтастай: құрылыс монтаж

жұмыстарының барлық қосындысы

Жобаның бас инженері _____

/қолы, фамилиясы, инициалы/

№ 2 қосымша

НАҚТЫ КЕЗЕҢДЕГІ БАҒАДАҒЫ ҮСТЕМЕ ШЫҒЫНДАРДЫҢ КӨЛЕМІ,

ОЛ СМЕТАЛЫҚ ҚҰНЫНДА ЕСКЕРІЛІП ЕСЕПТЕЛІНЕТІН
ЕСЕП-ҚИСАБЫ

Нақты кезеңдегі бағадағы шығыстарды айқындағанда жинақтық бағадағы үстеме шығындардың сметалық көлеміне көбейтіледі, қазіргі кезеңдегі үстеме шығыстардың көлемінде шығарылып 1991 ж. сметалық нормамен және бағамен е с е п т е л і н е д і .

Жинақтық бағамен және нақты кезеңдегі бағадағы үстеме шығыстар көлемінің арасындағы айырмашылық құрылыстың үстеме шығындарынан жоғары түрде есептеліп жинақталған сметалық есеп-қисапқа қосылып құрылыс пен монтаждау жұмыстарының құрылысқа пропорциалы түрде 4, 5 және 8 г р а ф а ғ а қ о с ы л а д ы .

Үстеме шығындардың индексі экономикалық элементтің базистік құрылыстың үстеме шығысының шығатын статьясы арқылы айқындалады және сметалық нормамен бағаға сәйкестендіріліп бұл шығындар нақты кезеңдегі индекске сай келіп 1991 ж. 1 қаңтардағы енгізілген формулаға сәйкес есептелінеді:

$$\text{Зах Иза} + \text{МхИм} + \text{АхИа} + \text{СнхИсн} + \text{ПрхИпр} \\ \text{Инр} = \frac{\text{-----}}{\text{1 0 0}} /1/$$

М ұ н д а :

За, М, А, Сн, Пр- Базистік мөлшерге үстеме шығындардың жеке салмағы болып келіп, ол мынаған бөлінеді: басқару мен шаруашылықта істейтін қызмет.

керлердің жалақысын төлеуге арналған қаражат, материалдық шығын, амортизация үшін ақша аудару, әлеуметтік қажеттілікке қаржы аудару, басқа да шығыстар; Иза, Исн- 1991 ж. 1 қаңтарынан бастап енгізілген сметалық норма мен бағаға сәйкес жұмысшылардың жалақысы туралы сметалық деңгейге қатынасы, ол құрылыстағы еңбекке ақы төлеудің нақты кезеңдегі көлемінің өзгеру индексі, ол былайша есептелінеді:

$$\text{Иза, Исн} = \frac{3 \text{ мин х п х К I х К 2}}{3 \text{ с м}} / 2 /$$

М ұ н д а :

Змин - Заң шығаратын органдардың ұсынылған, нақтылы /төменгі/ еңбек ақысының көлемі, ол ай сайын көбейіп отырады, /теңгелік өлшеммен/

1996 жылдың 1 қаңтарынан бастап - 1100 теңге,
 1 сәуірден бастап - 1400 теңге,
 1 шілдеден бастап - 1700 теңге,
 1 қазаннан бастап - 2000 теңге;

п - еңбек ақысының минималдық көлемі /оған өнімнің бағасы қосылады/ /1996 жылы - п=5-ке тең/;

КI - аудандық /жеңілдік түріндегі/ коэффициент;

К2 - құрылыс саласы бойынша коэффициент;

3 см - жинақталған сметалық расчетпен әрбір жұмысшыға төленетін еңбек ақысының айлық сметасы /теңгемен/;

Им - материалдық шығынға жұмсалатын бағаның өзгеруінің орташа индексі;

Иа - амортизация үшін ақша аударудың өзгеру индексі /1-ге тең/;

Ипр - Әртүрлі бағыттағы шығыстардың бағасының өзгеру индексі; мына формуламен айқындалады:

$$72,0 \times \text{Изп} + 22,8 \text{ Им} + 5,2 \times \text{Иа}$$

$$\text{Ипр} = \frac{\quad}{100} / 3 /$$

100

Мұнда:

72,0 - әлеуметтік қажеттілікке және басқа бір бағытқа әкімшілікті шаруашылықты басқаратын қызметкерлер, жұмысшыларға төленетін жалақының жинақталған үлес салмағы;

Изп - еңбекке төленетін қаржының нақтылы көлемдегі өзгеру

индексі, ол 2 формулада айқындалған Иза, Исп индекске тең;
 22,8 - барлық материалдық шығындардың үлес салмағының жиынтығы;
 Им - материалдық ресурстар бойынша бағаның өзгеруінің орташа
 индексі;
 5,2 - амортизация үшін ақша аударудың үлес салмағының жиынтығы;
 Иа - амортизация үшін ақша аудару өзгеруінің индексі /1-ге тең/

I кесте

№	Үстеме шығынның шығыстарының статьялары және экономикалық элементтердің аттары саны	Үстеме шығыстардың құра. мындағы шығындар элемен. тінің нақтылы салмағы /процент есебімен/
1.	Әкімшілік-шаруашылықты басқару қызметкерлерінің жалақысы	25,8%
2.	Материалдар	20,6%
3.	Амортизация	4,7%
4.	Әлеуметтік қажеттілік	39,4%
5.	Әртүрлі бағытта	9,5%

НАҚТЫЛЫ КЕЗЕҢДЕГІ БАҒАМЕН ЕСЕПТЕЛІНГЕН БАЗИСТІК СМЕТАЛЫҚ БАҒАДАҒЫ ҮСТЕМЕ ШЫҒЫНДАР ШЫҒАРУДЫҢ ҮЛГІЛІК

ЕСЕП-ҚИСАБЫ

Кірпіштен салынған тұрғын үйдің құрылысына жұмсалатын
 тура шығатын шығын - 500 мың теңге;

Орташа түрде жұмысшыға жұмсалатын бір айлық
 жалақының сметасы - 301 теңге;

Үстеме шығын шегінің нормасы - 17,1;

Объекті бойынша базистік сметалық
 бағаның үстеме шығынының салмағы - 85,5 мың теңге;

Материалдық қор бойынша бағаның өзгеруінің
 орташа индексі /Им/ - 65

$$1400 \times 5 \times 1,15 \times 1,2 = 9660$$

$$\text{Иза, Исп} = \frac{9660}{301} = 32,09$$

301

301

$$\text{Ипр} = \frac{72,0 \times 32,09 + 22,8 \times 65,0 + 5,2 \times 1,0}{100} = \frac{3797,68}{100} = 37,98$$

Нақты кезеңдегі бағамен үстеме шығынның көлемі мына формуламен айқындалады:

Мұнда:

Ит - нақты кезеңдегі бағамен үстеме шығынның көлемі /мың теңгемен/

Ипр - объектідегі базистік сметалық құнының үстеме шығысының көлемі /мың теңгемен/;

Ипр - /I/ формуламен есептесіп үстеме шығынның индексі;

$$\text{Ипр} = \frac{25,8 \times 32,09 + 20,6 \times 65,0 + 4,7 \times 1 + 39,4 \times 32,09 + 9,5 \times 37,98}{100} =$$

$$\frac{827,92 + 1339 + 4,7 + 1264,35 + 360,81}{100} = \frac{37,96,78}{100} = 37,97$$

$$\text{Ит} = 85,5 \times 37,97 = 3246,44 \text{ мың теңге}$$

Нақты кезеңдегі бағамен үстеме шығынның көлемі мен жинақталған сметалық есептеуге қосылатын базистік бағаға қосылатын объектідегі сметалық бағадағы үстеме шығынның көлемі айырмашылығы мынаған тең:

$$3246,44 - 85,5 = 3160,94 \text{ мың теңге}$$

Ескерту: мысалдағы цифрлар шартты түрде алынды.

№ 3 қосымша

ЖИНАҚТАЛҒАН СМЕТАЛЫҚ РАСЧЕТТЫҢ НАҚТЫЛЫ ТАРАУЛАРЫНА

КІРЕТІН ӘРТҮРЛІ ЖҰМЫСТЫҢ НЕГІЗГІ ТҮРЛЕРІ МЕН ШЫҒЫНДАРДЫҢ ТІЗБЕЛЕРІ

N Тараулардың, объекті.	Бағаны айқындау үшін /заң шығарушы/
лердің, жұмыстың және	органдардың және нормативті құжаттарға
шығынның аттары	сілтемелер жасай отырып, айқындаудың
	принциптері
	Бағаның базистік Нақты кезеңдегі баға
	деңгейі /1991 ж. /базистік деңгейдегі
	1.01/ құнынан жоғары болса
	көрсетіледі/

1	2	3	4
---	---	---	---

1 тарау. ҚҰРЫЛЫС САЛАТЫН АУМАҚТАРДЫ ӘЗІРЛЕУ

1. Жер учаскесін ресімдеп,
жұмыстарды бөлу
 - 1.1. Құрылыстың қызыл линия. Бұрын қолданылған Қазақстан Республи. сын, сәулеттік жоспар. преЙскурантқа сәй. сы Құрылыс министр. лау тапсырмасын белгі. кес құрылыс салу лігінің "Жобалау леп, жер учаскесін үшін жұмыстарға және іздестіру бөліп беруге кететін қаржы төлеп, сәу. жұмыстарына баға шығындарды анықтау леттік /жоспарлау жөніндегі жинақтағы тапсырмасын беріп, коэффициенттерді құрылыстың қызыл белгілеу жөнінде" линиясын белгілеу. қатынас хатына Ол 7, 8 бағанда сәйкес есеп-қисап. көрсетіледі. тасу арқылы белгіленеді.
 - 1.2. Құрылыс пен ғимараттар Құрылыс үшін іздес. Қазақстан Республи. дың негізгі кіндігін тіру жұмыстары үшін қасы Құрылыс минис. айқындап бөлуге, оны бағаның жинағының трлігінің "Жобалау өзгертуге тармақтар негізіне сәйкес және іздестіру мен таңбаларды бекі. айқындалады, ол 7, жұмыстарына баға туге кететін шығындар. 8 бағанда көрсеті. жөніндегі жинақтағы ды айқындау леді коэффициенттерді белгілеу жөніндегі қатынас хатына сәйкес есеп-қисап. тасу арқылы белгіленеді.
 - 1.3. Құрылыс үшін жер учас. - Қазақстан Республи. кесін алғанда /сатып қасы Президентінің алғанда/ берген Заң күші бар 1995 ж. жағдайда жер үшін 22 желтоқсандағы төлемдер төлеу N 2718 U952718_ Жарлығына байланысты Қазақстан Республикасы бұл мәселеге уәкілдік ететін органдардың

жердің бағасы туралы
нормативке сәйкес
айқындалады, ол 7,
8 бағанда
көрсетіледі

2. Құрылыс аумақтарын игеру

2.1. Бұзылатын ескі құры. 1991 ж. 1 қаңтарына Қазақстан Республ.
лыстарға, бау-бақша. дейінгі қолданылған қасы Президентінің
ларға, егістіктерге, нормаға сәйкес ай. Заң күші бар 1995 ж.
ауыл шаруашылығын қындалады, Қаражат 22 желтоқсандағы
бұдан басқа да /жыр. 7 және 8 бағанда "Жер туралы" N 2718
тылған, айдалған/ көрсетіледі /егер де Жарлығына сәйкес
жерлеріне, құрылыс құрылыс-монтаждау Қазақстан Республ.
салу аумақтарындағы жұмыстары жүргізіл. қасы Үкіметінің бұл
бұрыннан бар үйлер ген жағдайда жергі. заңға сәйкес қабыл.
мен ғимараттарды лікті /локалдык/ данған қаулысына
тасымалдағанда оған сметалық есеп-қисап сәйкес қабылданған
кететін шығындар мен жасалынып, ол 4, 5 Ережеге сәйкес
ысырапқа кететін және 8 бағандарға белгіленеді.
қаржыны өтеуге жұмса. толтырылады.
латын қаражаттар,
жерді құрғату істері
мен суды пайдалануды
тоқтату немесе бағытын
өзгерту жағдайына
байланысты құрылыс
бөліп бергенде ауыл
шаруашылығының
өндірісіне келтірілген
шығындар

8 тарау. УАҚЫТША САЛЫНҒАН ҮЙЛЕР МЕН ҒИМАРАТТАР

Бұл жобаға /жұмыс Белгіленеді: 1/ уақытша түрде са.
жобасына/ сәйкес 1/ уақытша түрде лынған үйлер мен
өндіріске немесе салынған үйлер мен ғимараттардың ти.
қосалқы қызметтерге ғимараттардың ти. тұлдық жиынтығына
қажетті уақытша са. тұлдық жиынтығына қажетті ПОС /ПОР/
лынған үйлер мен қажеттік ПОС /ПОР/ мәліметтеріне
ғимараттарды салу мәліметтеріне сәйкес сәйкес жасалған
мен бұзуға арналып жасалған расчетқа есеп-шотқа сәйкес;

жұмсалынатын қаржылар сәйкес; 2/ уақытша түрде са.

2/ уақытша түрде лынған үйлер және
салынатын үйлер мен ғимараттардың құ.
ғимараттардың құры. рылысындағы
лысындағы сметалық сметалық шығынның
шығынның нормасы нормасы жинақта
жинақта көрсетілген көрсетілген норма.
нормаға сәйкес /СНиП ға сәйкес /СНиП
1991 ж. 4.09/ 1991 ж. 4 IX/
белгіленеді. белгіленеді.

Жинақталған сметалық Рыноктық қатынас.
расчеттың 1-7 тарауын. тарға байланысты
дағы қосындысы бойынша мердігерлердің
құрылыс пен монтаждау шығарған қосымша
жұмысының сметалық шығындарынан
құнының процентіне қазіргі кездегі
байланысты. Қаржылар бағаның деңгейіне
4, 5 және 8 бағандарда сәйкес құрылыс
жазылады. пен монтаждау
жұмысының смета.
лық құнының про.
центінің 0,82
коэффициентін
қолданады.

9 тарау. ӘРТҮРЛІ ЖҰМЫСТАР МЕН ШЫҒЫНДАР

1. Қыс кезінде құрылыс 1991 ж. 04.07.91 Қолданылатын норма.
монтаждау жұмыстарын жылғы СНиП нормасы. тивтерге қазіргі
жүргізгенде шығатын мен айқындалады. кездегі бағаға сәй.
қосымша шығындар 1-8 тараулардың кес қосымша шығындар
жиынтығында көрсе. қыс кезіндегі смета.
тілген құрылыс- лық баға қымбатсыйды
монтаж жұмысының /Жалақы төлеу көлемі
бағасынан 1991 ж. нормаланған құрамда
4.ҮІ күнгі СНиП-та ескеріледі/, ол
көрсетілген негіз 1991 ж. 4.07 СНиП
арқылы анықталады. нормасымен айқында.
4, 5 және 8 баған. лып жалгерлердің
дарға қосылады. қосымша жұмсаған
процентімен айқын.

далады, ол N 1
кестедегі N 7
қосымша көрсетілген.
/Мысалы: тұрғын үй:
 $2,2 - /2,2 \times 0,63 =$
0,81/
Қаржы 4, 5, 8 баған.
дарда көрсетіледі.

2. Электр қуатының баға. Машинаны пайдалан. Қазіргі кездегі ба.
сының өсуіне байла. ғанда кеткен электр ғаға сәйкес электр
нысты қосымша шығындар қуатының бағасы қуатының бағасының
СНиП-91 баға көрсет. айырмашылығы СНиП-91
кішінде ескеріліп, баға көрсеткішінде
4,25 тиын көлемінде ескеріліп белгілен.
есептелінеді. ген тәртіпке сай
айқындалады. СНиП-91
қолданудың жалпы
Ережелеріне осы
құжаттың N 6 қосым.
шасына сәйкес есеп.
телінеді. Қаржы 4,
5 және 8 бағандарға
қосылады.
3. Сығылған ауаға қосымша Сығылған ауа үшін Сығылған ауа үшін
шығындар төленетін бағаның төленетін шығынның
құны СНиП-91-дегі құнының айырмасы
баға көрсеткіште арнайы жұмыс түр.
ескерілген, ол леріне байланысты
компрессорлық стан. ескеріледі, сығыл.
цияның көлемінде 1 ған ауа үшін шығыс
текше метр - 1 тиын СНиП кестесінде
туралы ол жылжымалы көрсетіліп, 2,2
компрессорда 1 т/м тармаққа сәйкес
- 2 тиын. төленеді. Бұл қаржы
4, 8 бағандарда
көрсетіледі.
4. Жылу қуаты үшін - Құрылыс-монтаждау
қосымша шығындар жұмысы жүргізілгенде
бөлмелерді жылыту

үшін кететін жылу
қуатының бағасы мен
қазіргі қолданылып
келе жатқан бағаға
сәйкес конструкцияны
ерітіп және кептір
ген кездегі кететін
қаржының айырмасы
қысқы кезеңде қым.
батсыйтын сметалық
нормада көрсетілген
бағамен екеуінің
айырмасы 4.ҮІІ-91
жылы НДЗ-91-СНиП жи.
нағында белгіленген.

5. Мердігерлік ұйымдардың Құрылыс және монтаж.

бір жолғы қызмет өткер.дау жұмыстарының
ген жылдардағы сый сметалық құнының
ақыны және үзіліссіз проценті есебінен
жұмыс істегені үшін қолданылып, 1-8
қосымша демалыстар тараулар жиынтығы
беру үшін төлейтін бойынша мынадай
қаржылар көлемде төленеді:

- қызмет өткерген
жылдардағы бір жолғы
сыйақысы - 1,0;
 - қосымша демалыс
беру үшін төлемдер
- 0,4;
- Қаржылар 7, 8 ба.
ғандарда көрсетіледі.

6. Автомобиль көліктері.

мен құрылыс-монтаж
ұйымының жұмысшыларын
тасуға төлеуге кететін
шығындар

Автомобиль көлікте.

рімен тасымалдау
бағасының есеп-
қисабы ПОС бойынша
негіздеудің болуына

қарай құрастырылады.
Шығындар 7, 8 баған.
дарда көрсетіледі.

7. Қалалық жолаушылар тасымалдануы үшін арнаулы бағыттарды құрылыс ұйымының жұмыстары үшін ұйымдастыруға байланысты шыққан шығындардың өтем ақы
- ПОС бойынша нақтылы дәйектеменің болуына сәйкес авто қатынас мекемелерінің берген мәліметтеріне сәйкес есеп-қисап жүргізіледі.
8. Құрылыстағы мердігер. ПОС-тың дәлелдеуі. Жалгерлердің бастапқылік ұйымның іс сапарына сәйкес жинақтық қы деректерімен және оларға шығуына байла. көлемдегі бағаға құрылысты жұмысшынысты шығындар қарай расчет толты. қолымен қамтамасыздырылады ету жөніндегі ПОС бөлімінің шараларына байланысты расчет жасалынады. Бұл қаржы 7, 8 бағанда көрсетіледі.
9. Біткен құрылыс іске ССРО Еңбек министр. Бұл қаражаттың көлемі кіріскенді сыйлықтар лігінің 1991 ж. осы құжаттың 20 тарабына беруге арналған 10.Х. күнгі N 1336 рауына сәйкес смета шығындар НК-1..Д. қатынастылық құжатта көрсетіледі. хатының қосымшасында тілген еңбек ақысының келтірілген нормаға өсуіне байланысты байланысты жүргізі. пропорциялы түрде леді. Қаржы 7, 8 көбейеді. Қаржы 7, 8 бағанда көрсетіледі. бағанда көрсетіледі.
10. Жұмысшыларды тасыған Вахталық әдіспен жұмыс жүргізуге кездегі қатынасқа жұмыс жүргізуге байла. жұмыс жүргізуге кететін шығындар, шығысты қосымша шығын байланысты қосымша вахталық жұмысшылардың шығындарының расчеты ПОС. шығындардың расчеты поселкасын ұстауға шығын берген нақтылы ПОС-тың берген нақтылы жұмсалатын шығындар айқындамасына сәйкес шығын айқындамасына толтырылады. Шығын. сәйкес толтырылады. 7 және 8 бағанда Шығындар 7 және 8 көрсетіледі бағанда көрсетіледі
11. Жұмысшыларды жұмысқа ПОС-тың берген нақтылы. ПОС-тың берген нақтылы тартуға байланысты шығын айқындамасына шығын айқындамасына кететін шығындар сәйкес жергілікті сәйкес жергілікті

бағаның деңгейіне бағаның деңгейіне
қарай сметалық қарай сметалық
жасалынады. Шығын. жасалынады. Шығын.
дар 7 және 8 баған. дар 7 және 8 баған
ға толтырылады ға толтырылады

10 тарау. САЛЫНЫП ЖАТҚАН КӘСІПОРЫННЫҢ /МЕКЕМЕНІҢ/
ДИРЕКЦИЯСЫН /ТЕХНИКАЛЫҚ ҚАДАҒАЛАУШЫЛАРДЫ/ ҰСТАУ

1	2	3	4
---	---	---	---

1. Жобалау жұмыстары Мұның есеп-шоты 1991 Базистік бағаның ж. 1.01 күнгі нормаға коэффициентіне сәй. сәйкес толтырылады. 1 кес расчет толтыры. рубль 1 теңгеге тең, лады, оны Республи. Қаржы 7, 8 бағанға қаның Құрылыс минис. толтырылады трлігі айқындайды.
Қаржы 7, 8 бағанда көрсетіледі
2. Іздестіру жұмыстары Сол сияқты Сол сияқты
3. Авторлық қадағалауды N 4 қосымшада айқын. Сметалық қаражатта жүзеге асыруға кете. далып, осы құжатқа көрсетілген жалақы тін шығындар тіркелген кестедегі еңбек ақының пропор. нормаға сәйкес қабыл. циялы түрде өсуіне данады. Қаржы 7, 8 байланысты нақтыла. бағанда көрсетіледі нып осы құжатты 20 тармаққа сәйкес жүзеге асады.
Қаржы 7 және 8 бағанда көрсетіледі
4. Жобалауды сараптау, Қазақстан Республи. Қазақстан Республи. дан өткізу құны қасы Құрылыс минис. қасы Құрылыс минис. /бағасы/ трлігінің алқасының трлігінің алқасының 1995 ж. 31 тамыз 1995 ж. 31 тамыз күнгі N 9-2 бекітіл. күнгі N 9-2 бекітіл. ген қаулысына сәйкес ген қаулысына сәйкес "Сәулеттік-құрылыс "Сәулеттік-құрылыс жұмыстарын сараптау. құжаттарын сараптау. дан өткізуге байла. дан өткізуге байла. нысты жұмыстың бағасы нысты жұмыстың бағасы

туралы Тәртіптің" туралы Тәртіптің"
N 1 кестесіндегі N 1 кестесіндегі
/6 бетіндегі/ нор. /6 бетіндегі/ нор.
масы негізінде масы негізінде
жүзеге асады жүзеге асады. Ол

жергілікті деңгейдегі
және қазіргі кездегі
бағаның айырмасы
ретінде төленеді.

Қаражат 7 және 8
бағанда көрсетіледі

5. Сәулеттік-құрылысты
мемлекеттік тұрғыдан
бақылауды жүзеге
асыруға кететін
шығындар

Рыноктық қатынасқа
байланысты жалгерлер.
дің қосымша жұмсаған
шығындарын ескере
отырып, құрылыс-

монтаж жұмыстарының
сметалық бағасына
0,5 процент көлемін.
де айқындалады.

Тапсырыс жасаушының
лимиті ретінде 7, 8
бағанда көрсетіледі.

Жинақталған сметалық расчетының қосындысына

1. Қайтарылатын қаржы. Уақытша салынған үйлер Уақытша салынған үйлер
лар мен ғимараттарды бұз. мен ғимараттарды бұз.

ғаннан оның материал. ғаннан кейін,
дарын, жеке бір материалдары мен
бөлшектерін таратып бөлшектерін таратып,
/7 тарау бойынша ғимараттар мен
уақытша салынған үйлерді бұзып
үйлер мен ғимараттар. көшіргеннен соң қазіргі
дың сметалық құнының кезеңдегі ескерілетін
15 /көлемінде/, ғима. бағамен есептеліп
раттар мен үйлерді қайтарылатын қаржы
жаңа бір жерге көшір. айқындалады.
геннен кейін жергілік. Қаржы 7,8 бағандарда
ті бағаның деңгейінде көрсетіледі.
қаржылар есептеліп,

кейін қайтарылады

2. Жұмыссыздықты жоюға

Тапсырыс берушінің
көмектесу қорына
міндетті түрде
шығатын шығындар

шегі ретінде еңбекке
төлейтін қорға 2
/көлемінде төленіп,
7 және 8 бағандарда
құрылыс-монтаж жұмыс.
тарының көлеміне қо.
сылмай көрсетіледі.

3. Автомобиль жолдарын
пайдаланғаны үшін
Жол қорына аударыла.
тын қаржылар

Рыноктық қатынасқа
байланысты жалгерлер.
дің қосымша шығында.
рының есебінен,
тапсырыс берушінің
шегі ретінде /заң
шығаратын органдар.
дың бекіткен салық.
тардан және міндетті
түрде аударылатын
қаржылардан басқа/
құрылыстың сметалық
нақты бағасының 5
проценті көлемінде
аударылуы тиіс.

4. Қосымша бағаға салықты
төлеуге байланысты
жұмсалатын шығындар

Қазақстан Республика.
сы Президентінің
"Бюджетке төленетін
салықтар мен басқа да
міндетті төлемдер
туралы" 1995 ж. 24
сәуірдегі Заң күші
бар Жарлығына және
Қазақстан Республика.
сының Қаржы министр.
лігінің Бас салық
инспекциясының
"Қосымша бағаға салық.
тар төлеу туралы

Нұсқауға сәйкес" толы
бағанын 20 проценті
көлемінде алынады.
Қаржы 7, 8 бағандар.
да көрсетіледі.

№ 4 қосымша

АВТОРЛЫҚ БАҚЫЛАУДЫ ҚҰРЫЛЫСТА ЖҮРГІЗУ ҮШІН,
Ж И Н А Қ Т А Л Ф А Н

СМЕТАЛЫҚ РАСЧЕТЫНА КІРЕТІН ШЫҒЫНДАРДЫ АЙҚЫНДАУ

Кәсіпорындардың, үйлер мен ғимараттардың құрылысы /күрделі жөндеу/ үшін құрылысты жүргізу үшін, авторлық бақылауды жүргізуге кететін, құрылыстың жинақталған расчетына кіретін шығындардың көлемі № 1 кестеде көрсетілген норма бойынша құрылыстың жергілікті сметалық бағасынан проценттік түрде айқындалады, ол жинақталған сметалық расчеттың 1-9 тарауына алынып 1991 ж. 1 қаңтарынан бастап іске кіріскен баға бойынша жүргізіледі. Бұл шығындар жинақталған сметалық расчеттың 10 тарауында көрсетіледі.

1 к е с т е

1	2	3	4
NN	Құрылыстың түрлері	Құрылыстың базистік сметалық бағасы	Авторлық бақылаудың шығыстарына кететін шығындардың көлемі
рет		1991 ж. 01.01 ақшамен	құрылыстың базистік сметалық құнының процентіне байл.
саны		/млн. теңге/	нысты болып жинақ. талған сметалық расчеттың 1 - 9 тарауы бойынша
1	2	3	4
1.	Энергетика құрылыс. тары	80 дейін	0,2
	80-нен жоғары		0,1-одан кем емес
		160 млн. теңге	
2.	Өндірістік және қатынастық құрылыстар	20 дейін	0,2
	20-дан жоғары		0,1-бірақ одан кем

$$7,2 + 250,42 = 257,62 \text{ мың теңге}$$

Расчеттағы цифрлар шартты түрде алынып отыр.

№ 5 қосымша

**БАЗИСТІК ДЕҢГЕЙДІ АРТТЫРАТЫН КЕЛІСІМДІК ЖӘНЕ БАСҚА
БАҒАЛАРМЕН САТЫП АЛАТЫН МАТЕРИАЛДЫҚ ҚОРЛАРДЫҢ
ҚЫМБАТТАУЫН БЕЛГІЛЕУ
ТӘРТІБІ**

1. Құрылыстың нақты объектісіне қажетті материалдық қорларды іріктеу жергілікті сметалық расчет негізінде жүргізіледі. /Қазіргі қолданылып жүрген бірлік өлшемінде, м³, м² және т.б./ бұл бөлім бойынша қордың жинақталған нәтижесін көрсетеді, ол жергілікті сметаның бөлімдеріне объектілерге тұтастай с а й к е л е д і .

2. Нормативтік қажеттілікті және материалдық қордың қорытындысы нәтижесі бойынша жүзеге асады:

- базистік деңгейде - 1991 ж. 1 қаңтарынан бастап қолданылып келе жатқан нормативтік құжатқа сәйкес жергілікті құрылыс материалдарына, өндірістік-азаматтық және селолық құрылыстың аумағының конструкциясы, бұйымдары және конструкциялардың сметалық бағасы жөніндегі жинақ арқылы / ҚР ҚНМЕ 4.04.91 ж./ жүзеге асады.

- қазіргі деңгейде - жалгерлік ұйымдардың материалдарды, бұйымдарды және конструкцияларды /қатынастардың және дайындау-қоймалық шығыстарды есептегенде/ бухгалтерлік құжаттардың негізіне сәйкес /НДС-ты есептегенде/, нақтылы бағасы осыған байланысты болады, сонымен бірге материалдық қорларды тасыған кездегі қосымша шыққан шығындар базистік бағадан артық ретінде /екінші рет/ жинақталған сметалық расчетқа қосылмайды.

3. Қазіргі және базистік деңгейде материалдық қорлардың бағаларындағы айырмашылықтар базистік құнынан тыс 4, 5 және 8 бағандарда көрсетіледі.

№ 6 қосымша

**ЭЛЕКТР ҚУАТЫН ЖҰМСАУДЫҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ
құрылыс-монтаждау жұмысының сметалық**

бағасы мың, квт. сағат - 1 млн. теңге

1. Көмір өндіру, металлургия, химия, мұнай айыру, мұнай-химиялық, целлюлоза-қағаз және машина құрылысы өнеркәсібі кәсіпорындарының құрылыстарына 100
2. Мұнай өндіру, газ, ағаш өңдеу өнеркәсібінің құрылыстары сол сияқты мұнай өнімдері үшін металды резервуарларды және элеватор құрылысы кәсіпорындарының құрылыстарына 80
3. Жеңіл, тамақ, ет-сүт және балық өнеркәсібінің кәсіпорындарының құрылыстарына 70

4. Жылу және атом электростанциялары, құрылыс индустриясының кәсіпорындары және құрылыс материалдары өнеркәсібінің құрылыстарына	80
5. Ауыл шаруашылық өндірістік бағытындағы және ауыл шаруашылық өнімдерін қайта өңдеу жөніндегі шағын кәсіпорындардың құрылыстарына	70
6. Су электр станцияларының құрылыстарына	90
- жұмсақ топырақта	Жобаға
- құз-жартасты топырақта	сәйкес
7. Темір жол қатынасының желілерін және екінші бір жолдардың /үлкен емес көпір мен тоннелдерсіз/ құрылыстарына	60
8. Автомобиль қатынас жолдардың /үлкен емес көпір мен тоннелдерсіз/ құрылыстарына:	
- цементті бетонды	60
- асфальтты бетонды	80
- әртүрлі	30
9. Жол құрылысынан тыс салынатын үлкен көпірлер мен басқа да жасанды ғимараттардың құрылыстарына	210
10. Теңіз бен өзендердегі қатынастардың ғимараттардың құрылыстарына	60
11. Су шаруашылығының құрылыстарына	70
12. Азаматтық тұрғын үй және коммуналдық бағыттағы құрылыстарға	65
13. Әртүрлі бағыттағы құрылыстарға	50

Е С К Е Р Т У Л Е Р :

1. Құрылыс жұмыстары жүргізілген кезде ерітінділерді, бетондарды, асфальт-бетондық қоспаларды және басқа да жартылау өңделген өнімдерді және бұйымдарды дайындағанда жұмсалған электр қуатының шығындары көрсеткіштерде ескерілген жоқ. Бұл жартылай өңделген өнімдер мен бұйымдардың бағаларын айқындау бұл салаға арналып бекілген электр қуатының сметалық бағасын ескере отырып айқындалады.

2. Гидромеханизациялық әдіспен, су деңгейін түсіру бағытында істелінген жер қазу, тоннельдер салу жұмыстары кезінде тау кен бұрғылау жер аршу жұмыстарына жұмсалатын электрқуатқа кететін шығындар құрылыстың кейбір түрлері құрамына көрсеткіш ретінде кірмейді.

3. Кәсіпорынның /объектінің/ құрылысына жалпы құрылыстың жұмысына электр қуатының шығыны құрылыс-монтаждау жұмыстың базистік сметасында 1 млн. теңге болып белгіленсе, сонымен бірге арнаулы құрылыс жұмысы

жұмыстың нормасы мен бірлігіне сай баға көрсеткішпен көрсетілгенде электр қуатының жұмсалған шығындарының айырмашылығы арнаулы және жалпы құрылыстық жұмысқа деп бөлініп, жеке түрде жазылады.

Су деңгейін түсіру туралы жұмыстарға кеткен электр қуатының нормасы құрылыс машиналарын пайдалану жөніндегі сметалық бағасын айқындау жөніндегі жинақтан алынуы тиіс.

№ 7 қосымша

ҚҰРЫЛЫСТЫҢ КЕЛІСІМДІК БАҒАСЫ ЖӘНЕ СМЕТАЛЫҚ ҚҰЖАТТАРЫ ҚҰРАМЫНДА ЖҰМЫСШЫЛАРДЫҢ ЕҢБЕК АҚЫСЫНА

ЖҰМСАЛАТЫН ҚАРЖЫНЫҢ КӨЛЕМІН АЙҚЫНДАУДЫҢ ТӘРТІБІ

I. Жұмысшылардың еңбек ақысының сметасына мыналар қосылады: құрылыс пен монтаждау жұмыстарында тікелей істейтін жұмысшылардың негізгі ж а л а қ ы с ы ;

басқаруда және машиналарға қызмет көрсететін жұмысшылардың еңбек а қ ы с ы ;

үстеме шығындардың көлемінен 15,0 процент көлемінде есептелінген жинақталған шығындар, ол "алғашқы сметалық шығындар" /теңгемен/ "Үстеме шығындар" деген жолда қолданылатын жұмысшылардың еңбек ақысы;

уақытша салынған үйлер мен ғимараттардың құқының 14,1 проценті есебінде ескеріледі, құрылыстың жинақталған бағасының сметалық есеп-шотындағы 8 тараудың "Уақытша салынған үйлер мен ғимараттар" деген жолда, жұмысшының ең б е к а қ ы с ы е с к е р і л е д і ;

қыс кезінде жұмыс істеген құрамда есептелініп, құрылыс-монтаждау жұмысының қыс кезінде жұмысының қымбаттауына байланысты /жинақтық сметалық расчеттың 9 тарау бойынша/ қыс кезіндегі коэффициентке байланысты жұмысшылардың сметалық еңбек ақысының қымбаттауы 1 кестеге сәйкес жұмысшылардың еңбек ақысының қымбаттауы есептелінеді;

құрылыс пен монтаждау жұмысының құрамындағы басқа да құрамда есептелінген құрылыс құны жинақталған сметалық расчетта ескеріліп, 1-8 жинақталған сметалық расчеттың нәтижесімен сметалық бағасы есептелінеді;

резервтік қаржының құрамынан жалақы ақша ескерілмеген жұмыстар мен резервтің нормативтік жолдарының шығындары еңбек ақысының сметалық қ о р ы т ы н д ы с ы н а қ о с ы л а д ы .

Еңбек ақысының сметасына жоғарыда көрсетілген әдістермен шарт бойынша орындалатын, келісімді жұмыс ақысының сомасын, көп жылдың сіңірген еңбегі және жыл сайынғы төленетін демалысқа төленетін қосымша шығындар қ о с ы л а д ы .

II. Еңбекті көп қажет ететін құрылыс-монтаждау жұмыстарының нормативтеріне мыналар жатады:

құрылыс пен монтаждау жұмыстарында тікелей істейтін жұмысшылардың еңбек шығындары;

басқаруды және машиналарға қызмет көрсететін жұмысшылардың еңбек шығындары;

үстеме шығындардың көлемінен 5,0% көлемінде есептелінген жинақталынған шығындар, ол алғашқы сметалық шығындар "Үстеме шығындар" деген жолда қолданылатын еңбекті көп қажет ететін нормативтері;

құрылыс құнының жинақталған сметалық расчетты 8 тарауындағы "Уақытша салынған үйлер мен ғимараттар" жолдарынан алынатын Уақытша салынған үйлер мен ғимараттарды тұрғызуға орындалатын құрылыс-монтаждау жұмысына кететін шығындар жалпы соманың 18% көлемінде болады;

қыс кезінде қымбаттап жұмысшылардың еңбегіне шығатын шығындар қыс кезінде құрылыс-монтаждау жұмыстарын жүргізгенде қымбаттаған сомасынан / жинақталған сметалық расчеттың 9 тарауынан/ қысқы кезеңде жинақталған сметалық құнынан коэффициентке көшуі 1 кестеге сәйкес жүргізіледі.

әртүрлі жұмыстардағы жұмысшылардың еңбек шығындары және құрылыс-монтаждау жұмысына кіретін шығындар 9 тараудағы құрылыс құнының жинақталған сметалық расчеты, осы процентте айқындалады, осымен сметалық бағасы есептеледі, нормативтік жұмысшылардың еңбегіне шығатын шығындар сомасы ретінде құрылыстың құнының жиынтық сметалық расчеттың 1-8 тарауының қорытындысына жатады.

III. Объектідегі құрылыстың құны жиынтық сметалық расчетында еңбекке төлейтін қаржының қосымша көлемі және құрылыс материалдарының келісімді бағасы- заң шығарушы органдардың бекіткен ең төменгі жалақысы көлемінде есептелінеді, оған өнімнің /жұмыстың, қызмет көрсетудің/ өзіндік құны қосылады.

Құрылыс өндірісінде жұмыс істейтін жұмысшылардың еңбек ақысының өсуіне байланысты жалгерлердің қосымша шығындары мына формуламен шешіледі:

$$З = T_n / Z_{мин} \cdot K_1 \cdot K_2 - Z_{см},$$

М ұ н д а :

З - жұмысшылардың еңбек ақысының өсуіне байланысты шығындардың көлемі /теңгемен/;

T_n - жинақталған сметалық расчетына байланысты еңбекке шығатын шығындар /адам/аймен/;

$Z_{мин}$ - заң шығарушы органдардың бекіткен ең төменгі айлық жалақысы /теңгемен/;

1996 жылы төмендегі көлемде:

1 қаңтардан бастап - 1100 теңге;
 1 сәуірден бастап - 1400 теңге;
 1 шілдеден бастап - 1700 теңге;
 1 қазаннан бастап - 2000 теңге;

п - өнімнің өзіндік құны қосылған төменгі еңбек ақысының
 к о э ф ф и ц и е н т і ;

К1 - заңды ұйымдар бекіткен еңбек ақыға қосылатын аудандық
 к о э ф ф и ц и е н т т е р ;

К2 - салалық коэффициент /құрылыс саласы үшін, К2-1,2/;

З см - жинақталған сметалық расчет бойынша бір жұмысшының
 айлық сметалық жалақысы /теңгемен/.

Міне, осындай жолмен алынған сомалар тапсырыс берушінің шегі
 болып табылады және ол базистік бағадан тыс ретінде 4, 8 бағанда
 жинақталған сметалық расчетта көрсетіледі.

1 кесте

ҚҰРЫЛЫС-МОНТАЖДАУ ЖҰМЫСТАРЫНДА ЖҰМЫС ІСТЕЙТІН
 ЖҰМЫСШЫЛАРДЫҢ ЕҢБЕК АҚЫСЫ ҚЫС КЕЗІНДЕ ЕҢБЕКТІ КӨП
 ҚАЖЕТ ЕТЕТІН СМЕТАЛЫҚ БАҒАСЫНА КӨШУДІҢ
 К О Э Ф Ф И Ц И Е Н Т І

N	Өнеркәсіптік салалары және құрылыстың түрлерінің аттары	Темпера- туралық дегі	Сметалық бағадан қыс кезін. қымбаттауға көшудің коэффициенті	
			зонасы	коэффициенті
1	2	3	4	5
			қыс кезінде	қымбаттауға
			еңбекті көп	байланысты
			қажет етуі	жұмысшылардың
				сметалық
				жалақысы

1. Көмір өнеркәсібінің кәсіп.	I-VI	0,46	0,33
орындары	I-II	0,52	0,37
2. Қара және түсті металлур.	I-VI	0,46	0,33
гияның кәсіпорындары	VII-VIII	0,58	0,42
3. Химия, станок-құрылыс және	I-VIII	0,58	0,42

құрал-жабдықтық, автомо.

	биль, целлюлоза-қағаз және ағаш өңдеу, тамақ, сүт өнеркәсіптерінің, қант және консерв заводтарының, жеңіл және жай машина құрылысының заводтары, қоймалар мен кілеттер		
4.	Тракторлар мен ауыл шаруа. I-VI	0,52	0,37
	шылық машиналарын жасау, VII-VIII	0,58	0,42
	кәсіпорынды, ет өнеркәсібі, ауыл шаруашылық өнімдерін алғашқы түрде қайта өңдеу және медицина өнеркәсіп.		
		т е р і	
5.	Құрылыс материалдары өнер. I-VIII	0,52	0,37
	кәсібінің кәсіпорындары: Құрама темір бетон және бетондық конструкциялар мен өнімдерді шығаратын заводтар мен полигондар, цемент заводтар, асбес. цемент кәсіпорындары, санитарлық-техникалық және әйнек жасау өнер.		
		к ә с і п т е р і	
6.	Жеңіл өнеркәсіптің I-VIII	0,46	0,33
	кәсіпорындары, насос станциялар		
7.	Балық шаруашылығының I-VIII	0,69	0,50
	кәсіпорындары, жолдың бетін /майда тастармен немесе қиыршық тастар. мен / жабу		
8.	Құрастырылған және құйма I-II	0,81	0,58
	темір бетондардан жасал. III-VIII	0,69	0,54
	ған элеваторлар		
9.	35кВт-тан және одан I-II	0,86	0,62
	жоғары кернеудегі әуе III-VIII	0,81	0,58
	арқылы электр беретін		

		энергетикалық	құрылыстар	
10.	Жол	құрылыстары:		
	жай кәдімгідей және	I-VI	0,46	0,33
	құрғатылған топырақтан	VII-VIII	-	-
		үйілген	жолдар;	
	окольдық топырақтан	I-VI	0,98	0,71
	үйілген жолдар;	VII-VIII	-	-
	жер тоғандарын және	I-VIII	0,58	0,42
	реттелген құрылыстарды	VII-VIII	-	-
		бекіту;		
	жасанды құрылыстарды,	I-VI	0,52	0,37
	сумен жабдықтайтын	VII-VIII	-	-
		ғимараттарды	және	
		канализацияны	тұрғызу;	
	жол құрылысының жоғарғы	I-VI	0,69	0,50
	беттері	VII-VIII	-	-
11.	Байланыстың үйлері мен	I-VI	0,69	0,50
	ғимараттарын салу	VII-VIII	0,81	0,58
12.	Ауыл шаруашылық құры-	I-VIII	0,63	0,46
	лыстары,	тұрғын	үй және	
		қоғамдық	мекемелерге	
		ғимараттарды	салу	
13.	Тау-кенді бұрғылау	I-VIII	0,17	0,12
		жұмыстары:		
		шахтаны	бұрғылау;	
	тікелей және көлбеу түр-	I-VIII	0,12	0,08
	дегі	үңгілеу	/ ауаны	
		қызырмай - ақ /		
14.	Сыртқы	трубопроводтардың	құрылыстары:	
	жұмсақ топырақта сумен	I-VI	0,52	0,37
	жабдықтайтын және газ	VII-VIII	0,69	0,50
		желілерін	салу;	
	жұмсақ топырақта кана-	I-VI	0,46	0,33
	лизация құрылысын	VII-VIII	0,69	0,50
		жүргізу		
15.	Басқа да	әртүрлі	бағыт.	
	тағы құрылыстар:	I-VI	0,52	0,37

жер асты коллекторының VII-VIII 0,63 0,46
құрылыстары

Ескерту: Кестеде көрсетілген құрылыстың салалары мен түрлеріне еңбекті көп қажет ететін коэффициент 0,54-ке теңеледі, қыс мезгілінде қымбаттағанда жұмысшылардың жалақысы ауысу коэффициенті 0,42 тең болады.

N 8 қосымша

ҚҰРЫЛЫС ОБЪЕКТІЛЕРІН ІСКЕ ҚОСҚАН КЕЗДЕГІ СЫЙЛЫҚТАРДЫҢ РАСЧЕТЫНЫҢ ҮЛГІЛЕРІ

Сметалық ақы 164578 теңге
Еңбекті көп қажет ететін нормативі 546 адам/айы
Сметалық орташа жалақы
/орташа еңбек ақы 164.578:546/ 301 теңге
Құрылыс-монтаж жұмыстарының
базистік сметалық құны 822890 теңге

Тұрғын үй құрылысы саласындағы
іске қосқаны үшін сыйлықтарды
төлеу көлемі 1,72%

Құрылыс объектісін іске қосқаны үшін сыйлықтар мына көлемде болады: $822890 \times 1,72\% = 14154$ теңге

Бұл ақша базистік болып есептелініп жинақталған сметалық расчетының 9 тарауының /7, 8 бағандарында/ көрсетіледі.

Жалақы көлемінің өсуінің көлемі /К1/ бойынша мынадай:

$$K = \frac{1400 \times 5 \times 1,15 \times 1,2}{301} = 32,09 \text{ /есе/}$$

М ұ н д а :

1400 x 5 - заң шығарушы органдар бекіткен ең төменгі еңбек ақының /1996 ж. сәуір айынан бастап 1400 теңге/
5 е с е с і ;

1,15 - аудандық коэффициенті;

1,2 - салалық коэффициенті;

Іске қосылғаны үшін төленетін сыйлықтар еңбек ақының өсуі есебінен /К2/ мынаған теңеледі:

$$K2 = 1,72 \times 32,09 = 55,19\%$$

Құрылыс объектілерін іске қосқаны үшін еңбек ақының көлемінің өсуін есептей отырып сыйлықтардың көлемі былайша болады:

$$822890 \times 0,5519 = 454153 \text{ теңге;}$$

Құрылыс объектілерін іске қосқаны үшін төленетін еңбек ақының

көлемінің өсуі мен базистік жалақы арасындағы айырмашылықтар 439,999 теңге деп есептелсе /454153 - 14154/ құрылыстың сметалық бағасының базистен артық түрінде жалақы сметалық расчетта 7, 8 нысанда т о л т ы р ы л а д ы .

Ескерту: Цирфрлар шартты түрде алынып отыр.

№ 9 қосымша

**ҚҰРЫЛЫС БАҒАСЫНЫҢ ЖИНАҚТАЛҒАН СМЕТАЛЫҚ
РАСЧЕТТАҒЫ ҮЛГІ РЕТІНДЕГІ НОМЕНКЛАТУРАСЫ**

N	Объектінің, тараудың, жұмыстың, шығынның аттары	Сметалық бағасы /мың теңгемен/ құры. мон. құрал басқа жалпы лыс таж. сайман. да әр. сметалық жұмыс дау дар, түрлі бағасы тары жұ. жиһаз, шығын. /мың мыс. жабдық. дар теңге. тары тар мен/					
		4	5	6	7	8	
1	2	3	4	5	6	7	8

1 тарау. ҚҰРЫЛЫС АЙМАҒЫН ДАЙЫНДАУ

Жер учаскесін және жұмыстарды бөлуді ресімдеу

- жер учаскесін кесіп беру, . . . + +

сәулеттік-жобалау тапсыр.

маларын және құрылыстың

ернеу шетін бөліп беру;

- құрылыс пен ғимараттың

негізгі осьты бөліп, оны

тармақтармен, таңбалы

белгілермен бөлу;

Құрылыстың аумағын игеру

Құрылыс салатын аумақтарда + + . . .

бұрыннан бар керексіз құ.

рылыстардан, егілген ағаш.

тардан, өндірістік үйінді.

лерден және басқа кедергі

келтіретін басы артық зат.

тардан тазарту және тұрғын

халықты көшіру инженерлік

желілер мен коммуникация.

лардан, темір жол мен авто.
мобиль жолдарын көшіріліп,
жердің бетіндегі құнарлы
топырақ сыдырып алынып,
басқа бір жерге тасылып,
үйіледі.

Жеке бір адамның /иесі жеке + . . + +
меншіктік құқысы да болуы
да/, мемлекеттік, қоғамдық,
кооперативтік ұйымдардың
меншігіндегі бұзылатын /не.
месе көшірілетін/ құрылыс.
тарға, көгал мен екпе ағаш.
тардың бағасына сәйкес өтем
ақылары төленеді.

Құрылыс жүргізілетін аумақ + + + + +
құрғатылып, суды пайдалану.
ды тоқтатып немесе азайту
ісін ұйымдастырады, сол
сияқты табиғи айналаны қор,
ғауды ұйымдастырып, құрылыс.
қа кедергі келтіріп, кесірін
тигізетін қолайсыз жағдайлар
жойылады

Құрылыс жұмысы жүргізілуге + + + + +
бөлініп берілген жер учас.
кесін тәртіпке сай дұрыс
ұстап кейін ауыл шаруашылық
орман-тоғай, балық өсіретін
кәсібіне пайдаланған кезде
берілген жерді орнына қайта
келтіру /рекультивация/
жасалады

Құрылыстар салу үшін бөлін. . . + +
ген жер учаскесі үшін төлем
ақы төленеді

Уақытша пайдалануға бөлінген
жер учаскесіне келтірілген
зиянды және кеткен шығындарды

оларды ортақ зиянды құқықта.
рын шектеп және жердің құнар.
лылығының төмендеуіне байланысты
/тұрғын үйлер мен ғимараттарды
бұзу немесе бір жерге қайта
көшіруге/ кететін шығындар
төленеді

Жеміс-жидектік, қорған болу + . . + +
үшін отырғызылған ағаштар
немесе көпжылдық көшеттердің
бағасы өтеледі

Жердің құнарлылығын қалпына + . . + +
келтіру үшін, жыртуға, ты.
ңайтқыштарды және басқа
жұмыстарға, күздікке егуге
кеткен тағы басқа жұмыстарға
кеткен қаржылар өтеледі

Ауыл шаруашылық өндірісі үшін + . . + +
пайдаланылатын жерлердің
сапасының нашарлауы, соған
байланысты оның пайдалану
көлемінің шектелуі және оны
пайдаланудан алып тастауға
кеткен шығындарда төленеді.

Құрылыс жүргізілген аймақты + . . + +
қайта қарап, қалпына келті.
руге байланысты кеткен
басқа шығындардың өтемі
қолданылып отырған заңдарға
сәйкес төленеді

1 тарау бойынша жиынтық: + + + + +

2 тарау. Құрылыстың басты объектілері

Салалық өнеркәсіптің және + + + + +

халық шаруашылық салаларының
кәсіпорындарының негізгі
технологиялық функцияларын
орындауға арналған, үйлер
мен ғимараттар

Халық тұтынатын тауарларды + + + + +

шығаратын машина құрылысының

кәсіпорындарының маманданды.

рылған цехтары

Тұрғын үйлер + + + + +

2 тарау бойынша жиынтық + + + + +

3 тарау. Қосалқы және қызмет көрсететін объектілер

Жөндеу-техникалық шеберхана. + + + + +

лардың үйлері, газгенератор,

кислород, компрессор және

басқа түрліше қоймалар,

эстакада, галерей, лабора.

ториялық үйлер және басқа да

осы сияқты үйлер мен ғима.

раттар

Табиғат сақтау және мәдени + + + + +

ескерткіштерді қорғау жұмыс.

тары, т.б.

Шаруашылық үшін қажетті + + + + +

корпустар, адамдар әрі-бері

өтетін бөлме /проходная/

ғылыми қалашық пен аурухана.

дағы жылы жайлар /тепицалар/

3 тарау бойынша жиынтық: + + + + +

4 тарау. Энергетикалық шаруашылықтың объектілері

Электростанциялары, + + + + +

трансформаторлық подстанция.

лар және киоскалар, электр.

мен жабдықтайтын линиялар

және т.б.

4 тарау бойынша жиынтық: + + + + +

5 тарау. Қатынас шаруашылығы мен байланыс объектілері

Теміржолдың қосымша, кірме + + + + +

жолдарына /топырақ полот.

носы, жолдың үстіңгі құры.

лыстары, көпірлер пен

құбырлар, жолдарды қайта

салу, сигнал беру, орталық.

ты басқару, блокировка мен

байланыс жүйелері/

Автомобиль жолдарының кірме жолдары және ішкі жолдар	+	.	.	.	+
Қатынасқа қызмет көрсететін үйлер мен ғимараттар: депо, гараждар, машиналар тұратын және басқа қатынас құралдары тұратын авто тұрақтар	+	+	+	+	+
Сыртпен байланыс жасайтын байланыстың барлық түрі /телефондандыру және т.б./ селектрлік, абоненттік және басқалар, сонымен бірге үйлер мен ғимараттардың сыртын радиоландыру мен сағаттандыру жұмыстары	+	+	+	+	+
Байланыс құралдарын орналастыратын мекен-жай: 5 тарау бойынша жиынтық: 6 тарау. Сумен жабдықтауға, канализацияға, жылумен қамтамасыз етуге, газбен қамтамасыз етуге арналған құрылыстар мен сыртқы жүйелері	+	+	+	+	+
Тоғандар, су жинайтын құрылыстар, насос станциялары судың қысымын арттыратын жүйелер, судың деңгейін көтеретін мұнаралар, сүзгілер, суды тартатын шүмектері бар қондырғылар, суды қайта айналдыратын градирнясы бар жүйелер т.б.	+	+	+	+	+
Канализацияның сыртқы жүйесі қарайтын құдықтары бар Тазартатын құрылыстар және басқалары	+	+	+	+	+
Қосымша мекен-жайы бар қазандықтар /бойлерная, мазут жеткізетін, резервуарлар т.б./	+	+	+	+	+

жылу жүйелері + . . . +
 Газбен жабдықтайтын, газды + + + + +
 бөлетін /ГРП/ пункттер
 6 тарау бойынша жиынтығы: + + + + +
 7 тарау. Аумақтарды көркейту және көгалдандыру
 Аумақтарды тік бағытта жос. + . . . +
 парлау, адам жүретін жолдар
 салу, кішігірім сәулеттік
 түрдегі, спорттық және балалар
 ойнайтын алаңдар тұрғызу,
 спорттық бағыттағы құрылғылар,
 аумақтарды әдемілеп қоршау,
 көшеттерді отырғызу, гүлдер
 егу үшін топырақты үю, көгалды
 алқаптарды жасау
 1-7 тараулар бойынша жиынтығы: + + + + +
 8-тарау. Уақытша салынған үйлер мен ғимараттар

СНиП Осы жобаға сәйкес салынатын

4.09- /жұмыс жобасы/ өндірістік

91 және қосымша түрде салынған

үйлер мен ғимараттарды
 тұрғызу мен кейін оны бөл.

шектеуге жұмсалатын қаржылар + + . . +

8-тарау бойынша жиынтығы: + + . . +

1-8 тараулар бойынша жалпы жиынтық: + + +

9 тарау. Әртүрлі бағыттағы жұмыстар

мен шығындар

I. Халық шаруашылығының барлық
 салаларындағы және өнеркәсіп.
 тің саласы бойынша құрылыс
 жұмыстарына кететін шығындар.
 дың есебін қайтару:

НДЗ- Қыс кезіндегі құрылыс-монтаждау

91 жұмыстарын жүргізгенде шығатын + + . . +

шығындар 1-8 тараудың қорытын.
 дысы бойынша құрылыс-монтаждау
 жұмыстарының сметалық құнының
 % - қатынасы

Белгі. Көп жылдық сіңірген еңбегі

ленген үшін бір жолғы ретте төлеуге норма бөлінетін шығындар, ол 1-8 бойын. тараулардың қорытындысы ша бойынша құрылыс пен монтаж.

дау жұмыстарының сметалық құнының 1% көлемінде төленеді: . . . + +

Үзіліс стажы бар жұмыс істеп, Белгі. қосымша түрде берілген қосымша ленген демалыс беруге сәйкес шыққан норма шығындар, 1-8 тараулардың

қорытындысы бойынша құрылыс пен монтаждау жұмыстарының сметалық құнының 0,4% көлемінде төленеді + . . . + +

2. Халық шаруашылығының барлық салаларындағы және өнеркәсіп. тің саласы бойынша қосымша түрде негізделген кезде құрылыс жұмыстарына кететін шығындар. дың есесін қайтару:

ПОС Құрылыс мекемелерінің қызмет. + керлері үшін арнаулы маршрут бойынша қалалық қатынасты ұйымдастырғаны үшін кететін шығындар

ПОС Автомобиль қатынастарымен + + құрылыс-монтаж ұйымдарының қызметкерлерін жұмысқа апарып кері тасымалдау үшін кететін шығындар /есеп-қисап бойынша/;

ПОС Жалгерлік кәсіпорындардың жалгер жұмысшыларын іс сапарға ліктер жұмсауға байланысты /оның дің ішінде вахталық әдіспен бастап жұмыс істейтіндер/ шыққан қы шығындар /расчет/ + + дерек.

тері

ССРО, ГКГ нақтылы дәлелдемелерге + +

ССРО сай құрылыстың нақтылы бар
мемқұ. орнына қарай басқа да
рылыс шығындар
ком-ті

ВЦСПС 3. Халық шаруашылығының жеке
Прези. бір салалары және өнеркәсіп.
диумы. тің салаларының қосымша
ның құрылыстарын өтеу үшін
1989 қосымша шығарылатын
23.XI қаржылар;

күнгі
N372/ Құрылыс объектілерін және
151 өндірістік қуаттарды іске
п-12 қосуға байланысты сыйлықтар
қаулы. беру туралы шығындар - құ.
сы. рылыстағы құрылыс пен
Еңбек монтаждау жұмыстарының
мин-гі толық құнының проценттік
мен нормасына сәйкес шығады . . . + +

ССРО
мемқұр
ком-ті
1991 ж
10.X.
күнгі
N1336
-13К/
1-Д
хаты

нақтылы құрылыстың жұмыс.
тарының арнайы шарттары
ескеріледі, басқа да шығын.
дар

9 тарау жиынтығы: + + . + +

1-9 тарау бойынша жиынтық: + + + + +

10 тарау. Салынып жатқан кәсіпорынның /мекеменің
дирекциясын /техн. қадағалаушы/ және
авторлық қадағалаушыларды ұстау

ССРО Салынып жатқан кәсіпорынның

мем, құрылыстың дирекциясын /техн.

құр-с бақылау/ ұстауға кететін

кол-ы шығындар . . . + +

1983

ж.

25.04

пунк

N 79

қаулы.

сы

10 тарау бойынша жиынтық: . . . + +

11 тарау. Эксплуатациялық /пайдаланушы/
кадрларды әзірлеу

ПОС- Жаңадан салынып жатқан
тың өндіріс кәсіпорындары үшін
негіз. эксплуатациялық кадрларды
деме. дайындау үшін қаржылар + + . . .
сі

12 тарау. Жобалау және іздестіру жұмыстары

Жоба. Жобалау және іздестіру + + . . .

лық жұмыстары

және

іздес.

тіру

жұмыс.

тары.

ның

баға.

сының

жинағы

Авторлық қадағалауды жүргі.

зуге кететін шығындар 1-9

тараудың жиынтығы бойынша

құрылыстың толық сметалық

бағасының процентімен

есептелінеді /базистік

деңгейде/ . . . + +

ҚР Жобалау сметалық құжаттардың
Құрмин. сараптаудың бағасы - жобалау

кол-сы іздестіру жұмыстарының жалпы
ның бағасының процентімен есеп.
1995 Ж. телінеді /базистік деңгейде/ . . . + +
31.08
күнгі
N9-2
қаулы.
сы 6
бет, 1
кесте

12 тарау бойынша жиынтығы: . . . + +

1-12 тараулар бойынша барлық
жиынтығы: + + + + +

Бұрын еске алынбаған, кез.
дейсоқ кездескен жұмыстарды
қаржыландыру және шығындар.
дың резерві + + + + +

Жинақталған сметалық есеп-
шот бойынша базистік бағаның
жиынтығы: + + + + +

Есеп- Базистік деңгейден асатын
қисап келісімдік немесе басқа бір
бағамен алынған материалдық
қордың қымбаттауы /НДС
есептелінбейді/ + + . . +

Есеп- Базистік деңгейден асатын
қисап электрқуатының бағасының
өсуіне байланысты жалгер.
лердің қосымша шығындары + + . . +

Есеп- Бұл да сондай, тек тығыз.
қисап далған ауаға байланысты + + . . +

Есеп- Құрылыста жұмыс істейтін
қисап жұмысшылардың жалақысының
көбеюіне байланысты
қосымша шығындар + + . . +

Есеп- Құрылыс объектісінің және
қисап өндірістік құжаттарды іске
қосуына байланысты сыйлық.
тардың көлемін нақтылауға

байланысты кететін қосымша шығындар . . . + +

Есеп- Қазіргі бағаның деңгейінде қисап үстеме шығындардың нақтылауға кететін қосымша шығындары + + . . +

Есеп- Қазіргі бағаның деңгейінде қисап құрылыс машиналарын пайдалану құрамындағы материалдық шығындардың өсуіне байланысты қосымша қаржылар + + . . +

ҚР Құ. Жылу қуатының бағасының рылыс айырмашылығын өтеудегі минис. қосымша шығындар + + . . +

трлі.
 гінің
 1994 ж.
 13.04.
 94 N ЖД-
 5-1-709
 қаулысы

ҚР Құ. Қазіргі баға деңгейінде рылыс құрылысы жүрген кәсіпорынның минис. дирекциясын /техн. бақылау. трлі. ды/ ұстауға тапсырыс беруші. гінің нің шегі /лимиті/ /базистік 1994 ж. құннан жоғары/ . . . + +

8.07.
 күнгі
 N ЖД-5-
 -1-1126
 қаты.
 насы

Есеп- Авторлық қадағалауды жүр. қисап гізуде тапсырыс берушінің шегі /лимиті/ базистік бағадан жоғары/ . . . + +

Есеп- Рынокты есептей отырып, қисап сәулеттік-құрылыс бақылауды жүзеге асыруда құрылыс-мон.

таждау жұмысының /СМР/ сме.
талық бағасының 0,5 /көле.
міндегі тапсырыс берушінің
шегі /лимиті/ . . . + +

СНиП- Уақытша салынған үйлер мен
тің ғимараттардың қосымша шығыны
1991 ж. рыноктың қатынасқа сәйкес
4.XI. с расчеттар ПОС-қа сәйкес
K=0,82 жалгерлердің қосымша шығын.
есеп- дарына сметалық бағадағы
қисабы с K=0,82 нормативіне сәйкес
келеді + + . . +

СНиП- Қыс кезінде жүргізілген
тің құрылыс-монтаждау жұмысына
1991 ж. кететін қосымша шығындар + + . . +
4.07.

күнгі
/ра.
счетов
азаю.
дың
коэф./
N 3 қо.
сымшаны
қараңыз/

Рыноктық қатынасқа байла.
нысты мердігерлердің қо.
сымша шығындарына, мерді.
герлер мен тапсырыс беру.
шілердің өзара келісімге
келуінің көлемінде /жиын.
тық қор жинаудың/ сметалық
кірісі /пайдасы/ + + . . +

ҚР Құ. Жобалау-сметалық құжаттарды
рылыс сараптауға төлейтін ақша
минис. тапсырыс берушінің шегі
трлінің /лимиті/ /базистік деңгей.
1995 ж. ден жоғары, айырмашылықтары/ . . . + +
31.ҮШ.

күнгі
колле.
гиясы.
ның
N 9-2
қаулы.
сының
"Тәр.
тібі...
P-3"

Есеп- Тапсырыс беруші мен мерді.
қисап герлер арасында келіскен

басқа да, әртүрлі шығындар + + + + +
Ескерілмеген жұмыстары және
жұмыстарға қаржы резерві
/тапсырыс берушінің шегі
сияқты/ + + + + +
Рыноктық қатынасты ескере
отырып, базистік бағаның + + + + +
жиынтығы

Үкімет. Еңбекпен қамтушы қорға
тің төленетін қаржы . . . + +
шешім.

дері

"-"-" Жол қорына аударылатын
қаржылар . . . + +

"-"-" Қосымша құнға төленетін
шығындарды жабатын қаражаттар . . . + +
Құрама сметалық расчеты
бойынша жиынтығы: + + + + +
Құрама сметалық расчеты
бойынша барлығы: + + + + +

N 10 қосымша

КЕЛІСІМДІК БАҒА АРҚЫЛЫ /КЕЛІСУ ХАТТАМАСЫНЫҢ/
ВЕДОМОСТІГЕ ҚОСЫЛАТЫН ЖҰМЫС ПЕН ШЫҒЫННЫҢ
ҮЛГІЛІК ТІЗБЕСІ

N |Сметалық | Объектілердің, |Келісімдік бағаға қосылатын құн|Құры.
рет|және рас.| жұмыстардың | /мың теңгемен/ |лыс

са. | чет неме. | және шығындар | _____ | өнім.
 ны | се басқа | аттары | мердігерлік жұмыстар, | келісіл. | дері.
 | бір құжат | | оның ішінде | ген, жүр. | не
 | тардың | | _____ | гізілген | келі.
 | номері | | құрылыс | мон. | әртүр. | жұмыстар | сімдік
 | | | жұмыс. | таж. | лі жұ. | және шы. | еркін
 | | | тары | дау | мыстар | ғындар | баға
 | | | жұмыс. | | | /мың
 | | | тары | | | теңге.
 | | | | | | | мен/

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---

1. Жинақтал. Базистік деңгей.

ған сме. дегі бағадағы
 талық жалгерге тапсыра.
 есеп- тын жұмыстардың
 қисап сметалық құны

/1-12 тараулар

бойынша/ + + + + +

оның ішінде:

жалгерлік жұмыс.

тар + + + . +

құрал-саймандар.

мен қамтамасыз

ету . . . + +

жобалау жұмыстары . . . + +

2. Жалгерлердің еске.

рілмеген жұмыстары

және оның шығындары + + + + +

3. Базистік деңгейдегі

бағада еске алынба.

ған шығындар + + . . +

оның ішінде:

Есеп- Базистік деңгейден

қисап асатын /НДС-ты еске

алмағанда/ келісім.

дік немесе басқа бір

бағалармен сатып ал.

ған материалдық қор.
лардың қымбаттауы
Есеп- қисап Құрылыста жұмыс іс.
тейін жұмысшылардың
жалақысының өсуіне
байланысты шығындар + + . . +

Есеп-қисап Базистік бағадан
сырт есептелген
электр қуатының
өсуіне байланысты
қосымша шығындар + + . . +

Есеп- қисап Осы сияқты, бірақ
тығыз ауа үшін + + . . +

СНиП 1991 ж. Уақытша салынған
04.09 күнгі үйлер мен ғимарат.
с $K=0,82$ тарға жұмсалған
немесе есеп- қосымша шығындар + + . . +
қисап

Есеп- қисап Қазіргі бағаның дең.
гейіне сәйкес үсте.
ме шығындар көлемін
айқындауға байланыс.
ты кететін қосымша
шығындар + + . . +

Есеп- қисап Қазіргі бағаның дең.
гейіне сәйкес құрылыс
машиналарын пайдалану
кезінде материалдық
шығындар бағасының
артуы үшін жұмсала.
тын қосымша шығын. + + . . +
дар

ҚР Құрылыс Жылу қуатын пайдалан.
министрлі. ған кездегі қазіргі
гінің 1994 ж. пайда болған айырмаға
13.ІҮ N ЖД төленетін қосымша
-5-1-709 шығындар + . . . +
хаты

СНиП 1991 ж. Қыс кезінде жүргі.

04.07 күнгі зілген құрылыс-мон.

есеп- қисабы таж жұмыстарына

азайтылған жұмсалатын қосымша

/коэф-иент/ шығындар + + . . +

№ 3 қосым.

шаны

қараңыз

ҚР Құрылыс Тапсырыс беруші мен

министрлі. мердігерлердің

гінің 1995 өзара келісулерінің

14.11 күнгі көлемінде - рынок.

№ АК-05-6- тық қатынасқа сәй.

1881 хаты кес мердігерлердің

қосымша жұмсалған

шығындарының /жос.

парлы қаржының

сметалық пайдасы/ + + . . +

Есеп- қисап Тапсырыс берушімен

келісілген басқа

бір шығындар + + + + +

Келісімдік бағамен

жалпы жиынтығы + + + + +

№ 11 қосымша

Қазіргі кезеңдегі бағаның деңгейіне қарай сметалық құжаттарды /ABC-4 автоматтандырылған бағдарламаны қолданбай есептеп/ құрылыстың базистік бағасын салыстырып құрылыс машиналарын пайдаланған кездегі материалдық шығынның өсуін айқындаудың

ӘДІСТЕМЕЛЕРІ

Қазіргі кездегі бағаның деңгейіне қарай құрылыс машиналарын пайдаланған кездегі материалдық шығынның өсуінің көлемі мына формуламен айқындалады:

$$Дмэ = /0,85э - 3эм/ /Кмат - 1/$$

Мұнда:

0,85 - тек қана ауыспалы шығындардың өзгеруін есептейтін коэффициент;

Э - объекті бойынша құрылыс машиналарын пайдаланудың базистік бағасы теңгемен /қосымша шығынсыз және жоспарлы қор жинаусыз/;

Зэм - машинистердің базистік еңбек ақысы /қосымша шығынсыз және жоспарлы қор жинаусыз жинақталған/;

Кмат - жинақталған сметалық құнның 1-7 тараулары бойынша материалдардың қордың артуына бірдей индексті пайдаланатын, материалдардың құнының артуын есептейтін коэффициент;

Бұл шығындар құрылыстың жинақталған сметалық есеп-қисабына /келісімдік бағамен/ құрылыс пен монтаждау жұмыстарының құнына пропорциялы түрде базалық бағадан 4, 5 және 8 бағандардағы шығындарға қосылады.

ЕСЕП-ҚИСАП ЖАСАУДЫҢ ҮЛГІСІ

Құрылыс машиналарын пайдаланудың базистік құны /Э/ - 43,0 мың теңге, оның ішінде: машинистердің еңбек ақысы /Зэм/ - 13,5 мың теңге.

Материалдардың құнының артуына есептейтін коэффициенті /Кмат/ - 65;

Қазіргі кезеңдегі бағаның өлшеміне сәйкес құрылыс машиналарын пайдаланудың құрамындағы материалдық шығындардың артуының көлемі б о й ы н ш а е с е п т е л е д і :

$$Дмэ = /0,85 \times 43 - 13,5/ /65-1/ = 1475,2 \text{ мың теңге.}$$

Ескерту: Мысалдағы цифрлар үлгі ретінде алынып отыр.

N 12 қосымша

Қазіргі кезеңдегі бағаның өлшеміне қарай сметалық құжаттарды /ABC-4 автоматтандырылған бағдарламаны қолданып есептегенде/ құрылыстың базистік бағасын салыстырып құрылыс машиналарын пайдаланған кездегі материалдық шығынның артуын айқындаудың әдістері

"Құрылыс объектілеріне пайдаланылатын машиналарды пайдалану үшін қорлардың қажеттілігін ведоместілігінің" негізінде/жергілікті сметалық қосымшадағы сметалық бағаны ABC-4 бағдарламаны қолданып, айқындағанда пайдалануға кететін ауыспалы және тұрақты үлестері /мұнда машинистердің жалақысы есептелмейді/ және екінші бір жерге апарғандағы шығындар е с к е р і л е д і .

Материалдық шығындардың бағасының өсуінің коэффициенті бағаға сәйкес құрылыс машиналарын пайдалану құрамында айқындайды /N 1 есеп-қисап/.

Коэффициент пен үлестеріне арналған негізге сәйкес құрылыс машиналарын пайдалану құрамында бағалау өсуінің жалпы индексі айқындалады /N 2 е с е п - қ и с а п / .

Қазіргі кездегі бағаның өлшеміне құрылыс машиналарын пайдалану материалдық шығындардың көлемі құрамында мына формула көлемінде

а й қ ы н д а л а д ы :

$$Д м э = / Э - З э м / х И э$$

М ұ н д а :

- Дмэ - қазіргі кездегі бағаның көлемінде құрылыс машиналарын пайдалану құрамындағы материалдық шығындар (теңгемен);
- Э - объект бойынша құрылыс машиналарын пайдалану бағасы /қосымша шығынсыз және жоспарлы қор жинаусыз/,
/ т е ң г е м е н / .
- Зэм - машинистің жалақысы /қосымша шығынсыз және жоспарлы қор жинаусыз/ /теңгемен/.
- Иэ - құрылыс машиналарын пайдалану арқылы сметалық бағаның жинағы негізінде қарастырылып, 82 есеп-қисапта айқындалған, материалдық шығынның бағасының артуын ескеретін индекс.

Қазіргі кездегі бағаның өлшеміне құрылыс машиналарын пайдалану материалдық шығындардың көлемі мен объект бойынша базистік сметалық баға арасындағы айырмашылықтар құрылыстың базистік бағадан тыс жинақталған сметалық есеп-қисапқа /келісімдік бағаға/ объектінің базистік құнына қосылады, ол 4, 5 және 8 графада көрсетілген.

Құрылыс машиналарын пайдаланған құрамда материалдық шығындардың бағасының арту коэффициентін құрайтын N 1 есеп-қисабы

Бензиннің базистік сметалық бағасы литрі 0,31 теңге /1 кг нақтылы бағасы 16,50 теңге/ $K = 16,50 : 0,76 : 0,31 = 70,03$

Дизельдік жанармайдың базистік сметалық бағасы кг = /0,17 теңге/, 1 кг нақтылы бағасы 11 теңге;

$$к = 11,00 : 0,17 = 64,71$$

Электр қуатының базистік сметалық бағасы 1 квт/сағ = 0,0425 теңге
1 квт/сағ нақтылы бағасы 2, 15 теңге.

Сығылған ауаның базистік сметалық бағасы - м3 = 0,02 тиын.

$$1 \text{ м}^3 = \text{нақтылы бағасы} - 1,5 \text{ тиын.} \\ к = 1,5 : 0,02 = 75$$

Майлайтын материалдардың базистік сметалық бағасы - кгр = 0,78 теңге. 1 кг нақтылы бағасы 50,7 теңге.

$$к = 50,7 : 0,78 = 65$$

Басқа жерге тасу үшін шығатын шығындар автомобиль мен тасудың тарифтік коэффициентіне сәйкес алынады.

Ескерту: Бензинге, дизельдік жанармайға, майлайтын материалдардың базистік құны - құрылыс объектілерінде пайдаланатын

машиналарды пайдалану үшін қорлардың қажеттілігі туралы Ведомостінің, жалпыға "баға" жөніндегі қатынастағы /теңгемен/ қорытынды кестеге сәйкес алынады.

Құрылыс машиналарын пайдаланған құрамда материалдық шығындардың бағасының артуындағы жалпы индекстеудің N 2 есеп-қисабы

Шығындардың атының статьялары	% проценттік		Коэффициент үлесті ес-де
	үлесі	артуы	

Тұрақты пайдаланудың шығындары:

- амортизация үшін аудару 22,82 1,00 0,23

Ауыстырылған пайдалану шығындары:

- бензин 0,81 70,03 0,57

- дизельдік жанар май 5,28 64,71 3,42

- электр қуаты 6,56 50,59 3,32

- сығылған ауа 1,27 75,00 0,95

- майлау материалы 2,21 65,00 1,44

- көшіру үшін шығындар 2,64 67,00 1,77

- тез тозатын бөліктер үшін 4,56 28,13 1,28

кететін шығындар

- жөндеу мен техникалық қызмет 53,85 28,13 15,15

көрсету үшін шығындар

Барлығы: 100 - 28,13

Ескерту: 1. Өсу коэффициенті 1 есеп-қисаптың N 3 бағанынан алынады.

2. Тез тозатын бөліктер мен техникалық қызмет көрсету және жөндеу үшін қолданылатын өсу коэффициенті жоғарыда айтылғандай орташа өлшеммен алынады.

М а т е р и а л д а р б о й ы н ш а :

/ г р . 2 x г р . 3 /

/ К = - - - - - /

гр.2

Құрылыс машиналарын пайдаланған құрамында материалдық шығындардың бағасының өсуінің мысалдық есеп-қисабы

Ресурстық сметаның жиынтығы бойынша құрылыс машиналарын пайдалану бағасы - 20691 теңге, оның ішінде машинаның еңбек а қ ы с ы - 5 4 3 9 т е ң г е .

Қазіргі кездегі бағаның өлшеміне қарай құрылыс машиналарын

пайдалану құрамындағы материалдық шығындардың мөлшері:
$$Дмэ = /20691 - 5439/ \times 28,13 = 429039 \text{ теңге}$$

Объектінің базистік сметалық бағасы мен қазіргі кездегі бағаның өлшеміне қарай құрылыс машиналарын пайдаланудың құрамындағы материалдық шығындардың көлемінің арасындағы айырмашылықтар:
$$429039 - /20691 - 5439/ = 413787 \text{ теңге}$$

Ескерту: мысалға алынған сандар шартты жағдайда алынды.

№ 13 қосымша

Уақытша салынған үйлер мен ғимараттардың титулына қатысты жұмыстар мен шығындардың ТІЗБЕЛЕРІ

1. Құрылыстың жұмысшылары мен қызметкерлерін қамту үшін уақытша салынған үйлер мен құрылыстар тұрғызып, жөндеуден өткен соң оларды п а й д а л а н а д ы .

2. Адам тұруға арналған бөлмелерді дайындаған соң оны бірте-бірте жалға б е р у г е ә з і р л е й д і .

3. Үйлер мен ғимараттарды құрылыстағы өндірістік бағыт үшін уақытша түрде қайта жасақтап, қалпына келтіріп жөндеу жұмысы аяқталған соң п а й д а л а н у ғ а б е р і л е д і .

4. Алаңдағы конструкциялар мен бөлшектерді бөлшектеп, қайта құрып, оны қайта құру немесе қоймаға тасу уақытша салынған /оның ішінде вахталық жұмыс істеу үшін/ поселкаларды салып, оны көріктендіру, инженерлік жүйелерді іске қосу, құрал-жабдықтарды құрастырып, оның майлау жұмыстарын бітіру, құрылыстың негізгі фундаментін бекіту, құрылыс аумағындағы ғимараттарды жинап-бөлшектеу, қоғамдық және тұрғын үйлердегі қосалқы контейнерлерді жинап-бөлшектеу, қоймалық, көмекші оралымдағы /инвентарлық/ үйлер мен ғимараттарды жинап-бөлшектеу, өндірістік, қоймадағы конструкциялар мен бөлшектерді көшіру жұмыстары жүргізілді.

5. Амортизация үшін аударымға кететін /немесе жалгерлік төлемдер үшін/ шығындар, жинап-бөлшектейтін үлгідегі контейнерлер /санитарлық тұрмыстық қызмет көрсетуге арналғандардан басқасы/ мобильдік үйлерді жәй жөндеуден өткізуге к е т е т і н ш ы ғы н д а р .

6. Құрылыс алаңында уақытша түрде салынған материалдық-техникалық бағыттағы қоймалар, құрылысқа қажетті түрде келіп түскен конструкциялардың құрал-жабдықтары және материалдарды сақтауға арналған ашық немесе жабық түрдегі /жылытатын немесе жылытпайтын/ алаңқайлар.

7. Материалдарды бұйымдар мен конструкцияларды және құрал-жабдықтарды сақтайтын, сол сияқты тиіп-түсіретін жұмыстарға арналған алаңқайлар мен платформаларды салып бітіріп, уақытша түрде жайландыру.

8. Көпфункционалы маңызы бар өндірістік-техникалық бағыттағы / жөндеу-механикалық, арматуралық, ағаш шебері-балташы т.б. уақытша салынған өндірістік шеберханалары.

9. Электр қуатын беретін стансалар, трансформаторлық подстанциялар, бу қазандары, насос, компрессор, су айдайтын, канализациялық жылытатын, желдететін және т.б. уақытша бағыттағы ғимараттар.

10. Майлап-сылау бағытындағы жұмыстар үшін уақытша салынған стансалар.

11. Қайнар көздердің жоғарғы жағынан тазартып, залалсыздандыру үшін уақытша орнатылған қондырғылар.

12. Құрылыс аумағында салынған немесе көшпелі түрде объектіге қызмет көрсететін бетон мен ерітінді-майларды дайындайтын қондырғылар, бетон ерітінділерін дайындайтын жүйелер, тас уатып, сорттайтын уақытша салынған қондырғылар.

13. Бетон мен асфальт-бетондық ерітінділерді дайындайтын /битум сақтайтын қоймасы бар және т.б./ уақытша түрде салынған цемент-бетон және асфальт бетон зауыттары, органикалық және органикалық емес байланыстырғыштық қасиеті бар топырақтарды дайындау үшін уақытша түрде салынған қондырғылар.

14. Буландыру әдістері арқылы дайындалатын темірбетондық және бетондық бұйымдарды дайындайтын полигондар.

15. Алдын ала жабдықтарды жинайтын, қабырғаларды бекітетін алаңдар әзірлеу.

16. Теміржолдардың звеноларын құрастыратын звено жинайтын базалар.

17. Жолдан басқа, уақытша ашылған карьерлерге үйлер салып, оны жабдықтау.

18. Құрылыс басқармалары, трестер үшін құрылыс учаскесі мен поездар үшін салынған уақытша кеңселер.

19. Құрылыс алаңдарында құрылыс материалдары мен өнімдерді сынақтан өткізетін уақытша лабораториялар.

20. Машиналар тұру үшін уақытша түрде салынған гараждар.

21. Тұрғын үйлік поселкада, өрт сөндіретін деполарда, өртке қарсы шараларды жүргізетін және құрылыс аумағында күзету қызметі үшін уақытша салынған құрылыстар.

22. Машиналар мен механизмдердің асты үшін құйылып, салынған фундаменттер /бұл шығындар машина-сағатының құнына есептелген емес/.

23. Қалада арнаулы түрде және сәулеттік-әдемілік түрде дайындалған қоршау - қорғандар.

24. Құрылыс алаңдарын басып өтетін уақытша салынған теміржол,

автомобиль және құрылыс материалдарын таситын жолдар мен тұйық жолдарды ұстау мен күту жұмыстары, сол сияқты құрылыс жүргізілетін алаңда салынған қосатын, трасса жанындағы, салынып жатқан линейлік құрылыстар, жасанды ғимараттар, эстакадалар мен переездер.

Жолдарды және өткелдерді бөлшектеу.

25. Уақытша түрде салынған аспалы жолдарды материалдар мен бұйымдарды әрі тасып, жоғарыға жеткізіп беретін көтергіш кабельді крандар тұрғызып, кейін оны бөлшектеу.

26. Құрылыс алаңдарынан өтетін электр қуатымен, сумен, жылумен және т.б. қамтамасыз ететін уақытша салынған құбырлармен байланыс тораптарын салып, кейін бөлшектеу, қабылдап алатын кезден құрылыс алаңындағы тарататын қондырғыларға дейінгі аралықтар.

27. Егерде қатынаспен айналысатын мекемелер тасып беруді қамтамасыз ете алмаған жағдайда, материалдары мен конструкциялары бір қатынастан екінші бір қатынасқа ауыстырар жағдайда кәсіпорынның жалгерлік жүк түсіретін базасы жасалынады.

28. Құрылыс жүріп жатқан линияларда және оның трассасы бойында жасанды құрылыстар салып, уақытша жол салып оны көркейту жұмыстары.

29. Әскери-құрылыстың бөлімшелерді, сол секілді вахталық жұмыс істейтін адамдар тұратын поселкаларды, арнаулы категориядағы құрылысшылар тұратын, оларға қызмет көрсетуге қажетті уақытша салынған үйлер мен ғимараттарды салып, оны ұстау істері.

Титульды емес уақытша салынған үйлер мен ғимараттар Т І З Б Е Л Е Р І

Уақытша түрде салынған титульды емес үйлер мен ғимараттарға мыналар жатады:

прорабтар мен шеберлер үшін объекті жанында салынған кеңселер мен қоймалар, кілеттік бөлмелер, құрылыс жанындағы қалқалар, душ, су қайнататын бөлмелер, канализациясы жоқ әжетханалар, жұмысшылардың жылынуы үшін бөлмелер;

төсемдер уақытша салынған жеңіл сатылар, баспалдақтар, аспалы жолдар, адам жүретін тақтайлар, үйдің қабырғаларын бұзғандағы обноскалар, техникалық қауіпсіздігіне қажетті құрылғылар;

инвентарлық, молек типтес тастарды төсеудің құралдары, инвентарлық аумақтардағы мұнаралар, подмосты және т.б. қоршау және жабдықтарды /арнайы немесе сәулеттік бағыттағы безендірулер/, қорғайтын, маңдайшалар, бұрғыланған қопарылыс жұмыстарын жасағанда паналайтын жерлер;

электр қуатын, суды, буды, газ бен ауаны магистралдардан уақытша алып жұмыс зонасы ішінде тарату /үйлер мен линиялық ғимараттардың периметрі 25 км ш а м а с ы н д а / .

құрылыс алаңындағы салынып жатқан, салынған үйлер мен ғимараттарды жоғарыда көрсетілген уақытша түрде салынған титульдік емес үйлер мен ғимараттарды салу орнына пайдаланған немесе оған бағыштағанда шығатын шығындар .

Титульды емес уақытша салынған үйлер мен ғимараттарды жәй /жылдық/ жөндеуден өткізгенде, басқа бір жерге көшірген кездегі пайдаланғанда тозғандығы, жинап, тұрғызып, бөлшектеген кездегі шыққан шығындар үстеме шығын нормасы ретінде есептелінеді.

№ 14 қосымша

Қатынастық төлемнің артуына байланысты шығынның көлемін айқындау

Теміржол және автомобиль мен жүк тасығанда тарифтердің өзгеруіне байланысты қатынастық төлемнің артуына байланысты шығатын қосымша шығындар мына формуламен шешіледі:

$$T_d = T_x / 0,65 K_a + 0,29 K_{ж} - 1 / ;$$

М ұ н д а :

T_d - Теміржол мен автомобиль арқылы жүк тасығаны үшін тарифтік өзгеруіне байланысты қатынастық шығынның артуы /мың теңгемен/;

T - 1991 ж. баға көлеміне сәйкес /үстеме шығынды және жоспарлы қорды жинамай-ақ/ тарифтің өзгеруіне сәйкес материалдарды, бұйымдар мен конструкцияларды тасымалдағанда жұмсалған шығындардың көлемі;

K_a - автомобильмен тасығанда тарифтің өсуін көрсететін коэффициент ;

$K_{ж}$ - бұл да тек теміржолмен тасығанда.

0,65 - сметалық нормада ескеріліп автомашинамен тасығанда шығынның /0,67/ автомобильмен тасығанда тарифтің /1,03/ өсу коэффициенті;

0,29 - сметалық нормада ескеріліп теміржолмен тасығанда шығынның /0,33/ теміржолмен тасығанда /1,15/ өсу коэффициенті.

Линейлік құрылыс үшін әрбір нақты объектіге калькуляция мен материалдарды жеткізіп берудегі бағасы, автомобиль мен және теміржолмен жүк тасығанда тарифтің өзгеруі материалдық қорлардың әрбір түріне жекеше ескеріледі, мұнда базистік бағадан сырт шығындарды айқындаған кездегі нақтылы коэффициентке сәйкес ескеріледі.

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК